

Zpráva z práce „Spolupráce při zpracování Závěrečné zprávy k řešení krizové situace
ohrožení zdraví v souvislosti s výskytem koronaviru na území hl.m.Prahy“

Zpráva z práce „Spolupráce při zpracování Závěrečné zprávy k řešení krizové situace
ohrožení zdraví v souvislosti s výskytem koronaviru na území hl.m.Prahy“

Zpracoval:

Ing. Jiří Šedivý (arm.gen.v.v.)

Ing. Andor Šándor (brig.gen v zál.)

Obsah zprávy:

1. Zadání pro práci
2. Exekutivní shrnutí
3. Metodika zpracování zprávy – přístup k práci
4. Hodnocení funkčních oblastí
5. Hodnocení krizové dokumentace
6. Hodnocení práce krizových orgánů v době krize koronaviru
7. Závěr hodnocení období krize koronaviru
8. Doporučení pro oblast krizového řízení

1. Zadání pro práci – objednávka

Název zakázky: Spolupráce při zpracování Závěrečné zprávy k řešení krizové situace ohrožení zdraví v souvislosti s výskytem koronaviru na území hl.m.Prahy

Předmět plnění: Provedení řízení rozhovorů s radními hl.m.Prahy a vybranými řediteli odborů MHMP, jejich vyhodnocení a návrhy na optimalizaci činnosti orgánů krizového řízení hl.m. Prahy a Magistrátu hl.m.Prahy při řešení situace odborného charakteru.

2. Exekutivní shrnutí

Hl.m.Praha obstála v období krize koronaviru. Zásadní byl včasný vstup vedení státu do řešení krize. Hl.m.Praha tak přebírala řadu opatření, včetně těch nepopulárních z úrovně státu. V oblastech, které nebyly pokryty státními opatřeními, řešilo vedení hl.m.Prahy vlastními aktivitami, především se jednalo o oblast sociálního zabezpečení, kontinuita funkcí magistrátu s přechodem na nouzový stav, omezení přímého styku s veřejností a jeho převedení na elektronickou komunikaci, zabezpečení vlastní výroby, nákupu a distribuce ochranných pomůcek a zavedení tzv. home office.

V rozporu s normálním stavem byla přijata režimová opatření ke kontrole vstupu do objektů MHMP. Hlavní vchod byl uzavřen, ostatní byly pod kontrolou bezpečnostní agentury. Po zrušení nouzového stavu se situace v objektové bezpečnosti vrátila před krizový stav, což není považováno za optimální stav. Magistrát má být otevřený svou vstřícností k veřejnosti, a nikoliv tím, že do něj můžou vstupovat osoby bez jakékoli kontroly nebo evidence. V důsledku se jedná o bezpečnostní riziko. Tento stav může zapříčinit i to, že se do prostor magistrátu mohou dostat i lidé nakažení, a tím přenést nákazu na část zaměstnanců Magistrátu a tím omezit výkon jejich agend. Doporučuje se i měřit teplotu při vstupu do objektů Magistrátu.

Z tohoto pohledu byla pozitivní spolupráce a využití kapacit vysokých škol na území hl.m.Prahy.

Pozitivní v tomto období byla i spolupráce s neziskovými organizacemi, především s Oblastním spolkem Červeného kříže Praha 1. S tím souvisela i aktivace a rozvoj projektu „pražský dobrovolník“.

I přes legislativní nejasnosti u některých pracovníků Magistrátu se projevila schopnost efektivní spolupráce s orgány IZS na území hl.m.Prahy (HZS, PČR). ZZS hl.m.Prahy plnila svoji roli velmi efektivně.

Využití možností Městské policie lze hodnotit jako dobré s ohledem na reálnou situaci, nicméně je nutné připravit Městskou policii k vyššímu stupni nasazení. Strážníci by se měli více věnovat prosazování restriktivních opatření, především v metru a místech, kde jsou nařízeny roušky a kde se shromažďuje větší počet osob. Podobný závěr lze učinit i ve vztahu k soukromým subjektům umístěným na území hl.m.Prahy. Nade vši pochybnost je, že kapacity HZS byly v některých případech – např. vykládání letadel a distribuce ochranných pomůcek – nadbytečně využívány státem, což intenzita krize sice umožnila, v případě rozsáhlejších potřeb zásahu HZS v jiných situacích by vytvořilo kritickou situaci. Vhodnější se jevílo využít soukromé subjekty, což by jim zajistilo jejich ekonomickou stabilitu. Na tento aspekt krizových opatření neměl Magistrát vliv.

Významnou slabinou se jevílo nezařazení primátora hl.m.Prahy do ÚKŠ (vzhledem k významu hl.m.Prahy), nehledě na to, že úvodní fáze krize nebyla řešena cestou ÚKŠ, ale přímo z úrovně vlády (bezpečnostní rady státu a ministerstva zdravotnictví). Tyto orgány nemají potřebné výkonné kompetence. S tím souvisela i omezená komunikace mezi úrovní státu a hl.m.Prahy.

Zřejmým negativním jevem v průběhu krize, především v druhé polovině, byla politizace řešení krize COVID 19.

Podobně lze hodnotit i relativně nedostatečnou a pravděpodobně i jen formální komunikaci na úrovni krajů, což mj. odráží velmi rozdílná postavení jednotlivých krajů, zvláště pak hl.m.Prahy, i když se situace po určité době významně zlepšila. Za závažné lze považovat absenci koordinace činnosti s vedením Středočeského kraje. V některých případech středočeskými obcemi přímo odmítání využití kapacit volných a pro řešení krizové situace vhodných objektů v majetku hl.m.Prahy. V jednotlivých případech se tento negativní přístup projevil i u některých městských částí hl.m.Prahy.

Ačkoli přechod na „homeoffice“ je hodnocen jako pozitivní opatření, je zřejmé, že není tento problém vyřešen po stránce legislativní, organizační, technické a materiální. Je také nutné uvést, že ne všemi vedoucími pracovníky je podporován. Další pokračování využívání práce z domova musí mít logický smysl k dosažení úspor, ne přidání určitého počtu dní k dovolené. V letním období by již těžko bylo počítat s takovou efektivitou práce, jak v prvních měsících pandemie, zvláště když není jasná jaká by byla její kontrola z vedení jednotlivých odborů.

Přístup všech na studii zainteresovaných pracovníků magistrátu byl velmi vstřícný a nápomocný. Z celého období práce bylo zřejmé, že vedení magistrátu, odboru krizového řízení a dalších odborů má zájem a podporuje co nejobektivnější analýzu činnosti během krize a zajištění kvalitní přípravy na případnou druhou vlnu pandemie a celkového zlepšení a optimalizace krizového řízení hl.m.Prahy. Vzhledem k mimořádné roli Prahy v ČR, tohoto nelze dosáhnout bez účinné spolupráce se státními orgány. Proto při plánované novele příslušných zákonů je nezbytně nutné

vzít adekvátně v úvahu i mimořádné postavení hl.m.Prahy (umístění většiny ústředních orgánů ČR).

3. Metodika zpracování zprávy k řešení krizové situace (koronaviru) – přístup k práci

K zpracování závěrečné zprávy bylo přistoupeno po prostudování kompletní krizové dokumentace hl.m.Prahy, zákona č.131/2000Sb.,o hl.městě Praze (v úplném znění), statutu hl.m.Prahy, řízenými rozhovory s vybranými řediteli odborů a ředitelkou Magistrátu, radními hl.m.Prahy, náměstkyní primátora a s primátorem hl.m.Prahy. Tyto rozhovory byly doplněny o rozhovory s představiteli územně příslušných složek IZS (PČR,HZS, ZZS), Městské policie a ředitelkou krajské HS. Významným zdrojem informací byla účast na rozšířených poradách odboru krizového řízení. Průběžně probíhaly konzultace s ředitelkou odboru bezpečnosti Magistrátu hl.m.Prahy. Závěry z řízených pohovorů byly projednány na zasedání rozšířeného vedení odboru bezpečnosti.

Zpráva je členěna po jednotlivých funkčních oblastech kopírujících organizační strukturu Magistrátu hl.m.Prahy. Tyto funkční oblasti jsou v kompetencích jednotlivých odborů, nicméně v době krize se do nich promítaly rozhodnutí i jiných odborů.

Zpráva byla předložena k oponentnímu řízení odboru bezpečnosti.

Byly provedeny řízené pohovory s:

Primátorem hl.m.Prahy a radními

MUDr. Zdeněk Hřib
Ing. Petr Hlubuček
Mgr. Zdena Johnová
Mgr. Adam Zábranský
Ing. Adam Scheinherr
Mgr. Vít Šimral
Mgr. Jan Chabr
Pavel Vyhnálek, M.A.
Doc.Ing. arch. Petr Hlaváček

vedoucími a příslušníky odborů:

- Ředitelkou Magistrátu	Ing. Zdena Javornická
- Médii a marketingu	Bc. Vít Hofman
- Personálního	Ing. Petra Dederová
- Bezpečnosti	JUDr. Markéta Štalmachová, Ing. Lenka Pivovarová (krizové řízení) Zdeněk Ševčík (objektová bezpečnost)

- Služeb	Ing. Iveta Pekárková
- Legislativního a právního	JUDr. Tomáš Havel
- Informatických aplikací	Ing. David Vorlíček
- Informatické infrastruktury	Mgr. Jiří Károly
- Zdravotnictví	Ing. Květuše Čelikovská
- Sociálních věcí	PhDr. Tomáš Klinecký
- Školství, mládeže a sportu	Mgr. Lenka Němcová (další příslušníci odboru)
- Hygienická stanice hl.m.Prahy	MUDr. Zdeňka Jágrová
- HZS hl.m.Prahy	plk.Luděk Prudil, plk.Jiří Hošek, plk. Štejan Molnár
- ZZS hl.m.Prahy	MUDr. Petr Kolouch Ondrej Šedivka
- PČR hl.m.Prahy	ppor. Bc. Jan Švácha
- Měst.policie	Ing. Eduard Šuster, Mgr. Ludvík Klema
- Červený kříž	Jaroslava Marková, Richard Smejkal
- Život 90	

4. Hodnocení funkčních oblastí

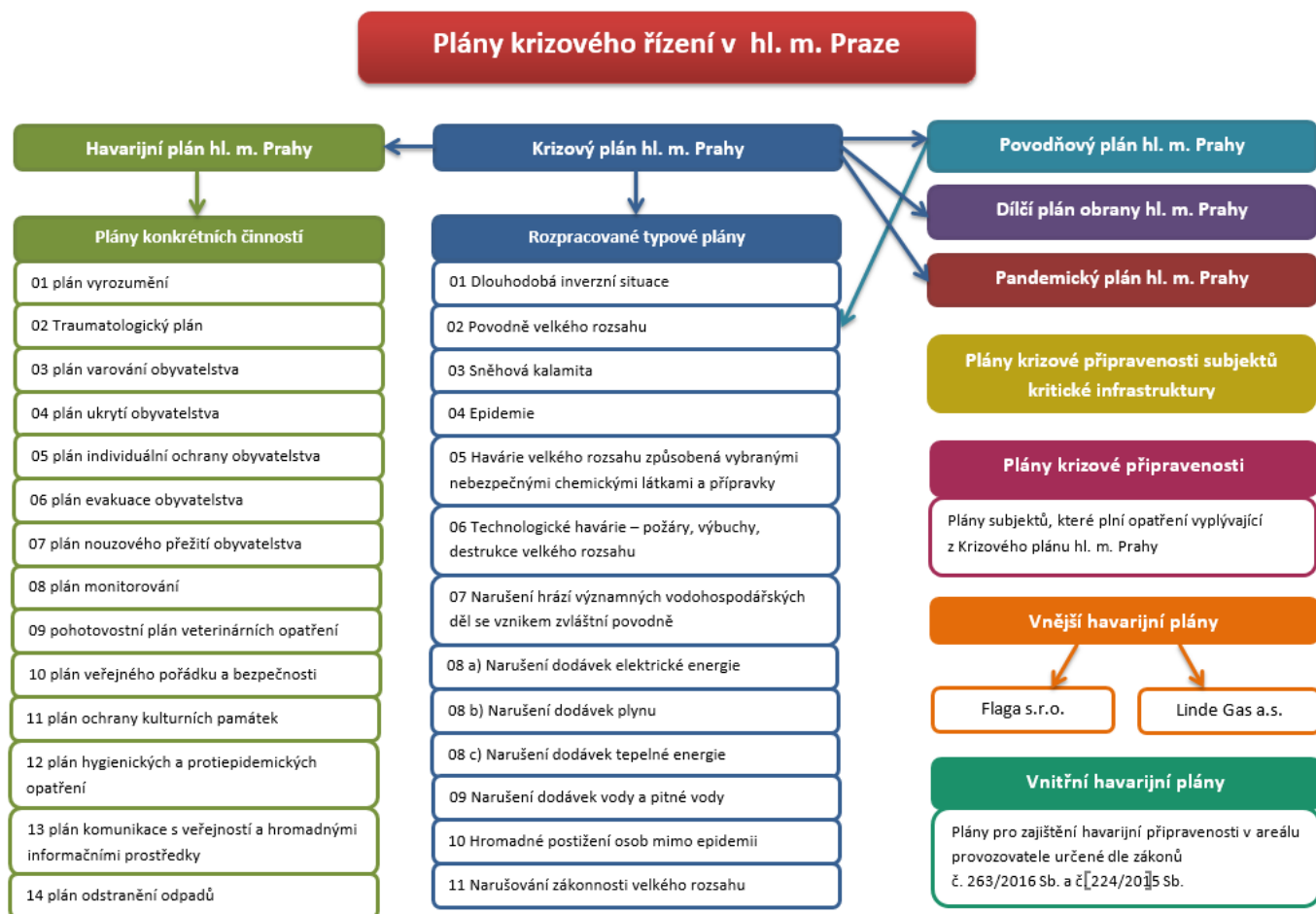
i. Funkční oblast bezpečnosti

Krizové řízení je na Magistrátu hl.m.Prahy řízené standardním způsobem, v duchu příslušných zákonů ČR, které jsou rozpracované do směrnic a plánů Magistrátu.

Krizové plánování je tvořeno standardně dvěma oblastmi – krizovým řízením a obranným plánováním a hospodářských opatření pro krizové stavy. Řídícím zákonem pro krizové řízení je zákon č.240/200 Sb., o krizovém řízení ve znění pozdějších předpisů.

Komplex opatření v této oblasti je v odpovědnosti Ing. Petr Hlubučeka, náměstka primátora hl. m. Prahy pro oblast životního prostředí, infrastruktury, technické vybavenosti a **bezpečnosti**.

Za krizové řízení odpovídá JUDr. Markéta Štalmachová, ředitelka odboru bezpečnosti. V její podřízenosti je odbor bezpečnosti.

Bezpečnostní rada hl.m.Prahy, která je složena z 10 členů, je poradní orgán primátora hl. m. Prahy, který stojí v jejím čele. Jejími členy jsou 1. náměstek primátora, ředitelka odboru bezpečnosti, ředitelka Magistrátu, dále ředitel odboru správních činností ve zdravotnictví a sociální péče, náměstek primátora hl. m. Prahy pro oblast životního prostředí, infrastruktury, technické vybavenosti a bezpečnosti. Členovy BR hl.m.Prahy jsou i ředitel HZS hl.m.Prahy, ředitel Krajského ředitelství policie hl.m.Prahy (PČR), příslušník AČR a ředitel ZZS hl.m.Prahy.

Členové Bezpečnostní rady hl. m. Prahy

P. č.	Zařazení v BR HMP	funkce
1.	předseda BR HMP	primátor hl. m. Prahy - Hříb Zdeněk MUDr.
2.	místopředseda BR HMP	1. náměstek primátora hl. m. Prahy Hlaváček Petr doc. Ing. arch.
3.	tajemník BR HMP	ředitel odboru bezpečnosti Magistrátu hl. m. Prahy Štalmachová Markéta JUDr.
4.	člen BR HMP	náměstek primátora hl. m. Prahy pro oblast životního prostředí, infrastruktury, technické vybavenosti a bezpečnosti Hlubuček Petr Ing.
5.	člen BR HMP	ředitel Magistrátu hl. m. Prahy Javornická Zdena, Ing.

6.	člen BR HMP	ředitel odboru zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy Ježek Martin, Mgr.
7.	člen BR HMP	ředitel Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy Prudil Luděk, plk. Ing
8.	člen BR HMP	ředitel Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy Lerch Tomáš, brig. gen. Ing.
9.	člen BR HMP	příslušník Armády České republiky určený náčelníkem Generálního štábu Armády České republiky Margai Marián plk. gšt. Ing.
10.	člen BR HMP	ředitel Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy Kolouch Petr MUDr. MBA

Jednání BR HMP se vždy účastní, jako stálí účastníci jednání bez hlasovacího práva (dále jen „stálí účastníci“):

- ředitel Městské policie hl. m. Prahy – Šuster Eduard Ing.
- radní pro oblast sociální politiky a zdravotnictví – Johnová Milena Mgr.
- ředitel odboru komunikace a marketingu Magistrátu hl. m. Prahy – Hofman Vít, Bc.

Krizový štáb hl. m. Prahy je složen z těchto osob:

- a) členové BR HMP,
- b) členové stálé pracovní skupiny:
  - i. tajemník KŠ HMP,
  - ii. pracovníci Magistrátu hl. m. Prahy,
  - iii. zástupci základních složek IZS a externí odborníci, specialisté právnických a fyzických podnikajících osob a další fyzické osoby, přizvané primátorem na základě skutečné potřeby, s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace.

Krizový štáb je ustanoven v duchu § 14 odst. 2 písm. b) a § 24b odst. 1 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Současně mohou být k jednání Krizového štábu hl. m. Prahy přizvány další osoby, které jsou zařazeny do odborných skupin Krizového štábu hl. m. Prahy, rozdělených dle působnosti. Jedná se o odborné skupiny ekologie a smogu; dopravy; hygieny a epidemiologie; vodního a odpadového hospodářství; energetiky.

Při nouzovém stavu byla ke Krizovému štábu hl. m. Prahy přizvána odborná skupina hygieny a epidemiologie. Složení je následující (nicméně v průběhu krizové situace se operativně měnilo dle potřeb):

Složení odborné skupiny HYGIENY A EPIDEMIOLOGIE	
vedoucí odborné skupiny	člen Rady hl. m. Prahy pro oblast sociální politiky a zdravotnictví Johnová Milena Mgr.
člen odborné skupiny	ředitel odboru zdravotnictví Magistrátu hl. m. Prahy Ježek Martin, Mgr.
člen odborné skupiny	ředitel Městské policie hl. m. Prahy Šuster Eduard Ing.
člen odborné skupiny	ředitel Hygienické stanice hl. m. Prahy Jágrová Zdeňka MUDr.
člen odborné skupiny	epidemiolog Hygienické stanice hl. m. Prahy Marešová Martina, MUDr.
člen odborné skupiny	bezpečnostní ředitel Letiště Václava Havla, a. s. Špaček Milan Ing.
člen odborné skupiny	ředitel Pohřebního ústavu hl. m. Prahy, příspěvkové organizace zřízené hl. m. Prahou Kobliha Karel
člen odborné skupiny	bezpečnostní ředitel Pražských vodovodů a kanalizací, a. s. Záveský Jan Bc.
člen odborné skupiny	ředitel Městské veterinární správy v Praze SVS Kozák Antonín Doc. MVDr. Ph.D.
člen odborné skupiny	zástupce odboru komunikace a marketingu Magistrátu hl. m. Prahy Hofman Vít, Bc.

Toto složení zajišťuje zásadní – strategické řízení opatření k zvládnutí krizí. Přesto lze vyjádřit výhradu k tomu, že nebyl přizván zástupce vodovodů a kanalizací, veterinární služby apod.

Obsah činnosti je ustanoven v nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon). Po projednání v bezpečnostní radě hl.m.Prahy jsou pro zvládnutí krizí všeho druhu vypracovány dokumenty podporující práci oblasti bezpečnosti. Mezi ně patří přehled možných zdrojů rizik a analýza ohrožení, Krizový plán hl. m. Prahy, Havarijný plán hl. m. Prahy a k současné krizi se přímo vztahující Pandemický plán hl. m. Prahy. Přehled dokumentů je uveden v příloze.

Krizový štáb je ustanoven v duchu § 14 odst. 2 písm. b) a § 24b odst. 1 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) ve znění pozdějších předpisů.

V průběhu krize byly použity postupy, které odpovídaly potřebám řešení krize. Významné pro zvládnutí krize na území hl.m.Prahy bylo včasné rozhodnutí vedení města a přijetí prvních opatření, které zpomalily rozvoj pandemie na území Prahy.

Pozitivní v tomto období bylo i to, že z úrovně státu byl v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, 12. března 2020 vyhlášen nouzový stav pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru. Tento stav platil logicky i pro hl.m.Prahu a vytvářel vhodné podmínky pro přijímání rychlých a účinných opatření orgány vedení hl.m.Prahy. Dne 12. 3. bylo již

prokázáno 116 občanů pozitivních na nákazu COVID 19, přičemž 1. 3. 2020 byli první 3 lidé indikováni jako COVID 19 pozitivní. 17.5 byl nouzový stav ukončen.

Téměř všichni dotazovaní poukazují na úvodní období krize jako na období chaotických a často se měnících rozhodnutí vedení státu. Tento stav byl zajisté způsoben i nejasností o způsobu řešení krizové situace na nejvyšší úrovni. Ačkoli existují typové plány, včetně plánu pandemického, nebylo podle tohoto plánu postupováno. Předně slabinou bylo nejdříve to, že nebyl aktivován ÚKŠ, který je k takové roli předurčen. V druhé fázi, kdy byl ÚKŠ aktivován byl veden náměstkem Ministra zdravotnictví, což původní verze statut ÚKŠ neumožňovala, ten byl účelově upraven. Přesto pro neznalost komplexnosti a nutnosti řešit i jiné než zdravotnické odborné záležitosti, nebyl ÚKŠ v této podobě schopen reagovat na celé spektrum problémů.

Mezi problematické okamžiky patřilo zahájení činnosti tzv. „chytré karantény“. Spuštění tohoto systému nebylo s KŠ hl.m.Prahy koordinováno a vyvolalo dojem chaotického rozhodnutí a jeho realizace. Ani v tomto období nefunguje bez problémů. Občané jsou jen málo ochotni si stáhnout aplikaci e-rouška, která by k tomu velmi napomohla.

Situace se zlepšila po aktivaci ÚKŠ vedeného ministrem vnitra Hamáčkem.

I přesto, po celou dobu průběhu krize byl zdůrazňován nedostatek pomalého pronikání informací, realizace opatření a kroků, které byly činěny „pokus/chyba“. Některá chybná rozhodnutí vyplývala z toho, že neexistovaly zkušenosti, které by umožnily efektivnější a bezchybná řešení. Právem lze kritizovat fakt, že se vedení státu nezabývalo do důsledku epidemiemi, které proběhly v minulosti – SARS, EBOLA atd. – a nezpracovalo je do české krizové dokumentace. Tyto zkušenosti měly stát jako je Čína, J. Korea, Singapur, Vietnam, Taiwan atd. Zmatky byly i způsobeny tím, že se vedení státu snažilo informovat o průběhu a řešení v jiných zemích, ze kterých mnohdy přicházely rozporné údaje, které se ale přebíraly do hodnocení stavu u nás.

Za problematické je považováno i to, že od počátku nebylo zohledněno zvláštní postavení hl.m.Prahy jako rozsáhlé aglomerace, na jejímž území jsou umístěny objekty a organizace vedení státu, se značným soustředěním a pohybem osob jak uvnitř Prahy, tak denní přesuny lidí do práce a z práce, a to v počtu až 360 tis lidí. Primátor hl.m.Prahy byl akceptován jako host ÚKŠ až po intervenci u tehdejšího předsedy ÚKŠ nám. Prymuly. Ze znění „Metodiky činnosti KŠ hl.m.Prahy při řešení krizové situace“ bodu č. 18, část a) je zřejmé, že se primátor účastní zasedání ÚKŠ a z bodu 2. část b) že pravidelně seznamuje členy KŠ s úkoly uloženými ÚKŠ ČR, s opatřeními ústředních správních orgánů, s informacemi o požadavcích zahraničních státních orgánů na základě uzavřených smluv .... Bez přímé účasti na zasedání ÚKŠ tento úkol nelze plnohodnotně plnit.

Neefektivně fungovala rovněž Asociace krajů, která měla v osobě hejtmana Běhounka reprezentovat zájmy a potřeby krajů. Pro značnou odlišnost jednotlivých krajů, nebyly postoje jednotné a prosazování potřeb hl.m.Prahy bylo obtížné. Celkově je pocit ve vedení hl.m.Prahy, že „stát nechal Prahu na holičkách“. V současnosti probíhají opatření k tomu, aby si Praha poradila sama, bude-li nutno vyhlásit, byť v omezené míře, stav nebezpečí či zvýšená hygienická epidemiologická opatření.

Vědomo si této situace, přijímalo vedení hl.m.Prahy při zasedání KŠ svá vlastní rozhodnutí, která byla doplňková k rozhodnutím ÚKŠ. Ukázkou takového rozhodnutí bylo nařízení o povinnosti zakrývat ústa a nos každým cestujícím v prostředcích hromadné dopravy na území hl.m.Prahy. Toto opatření bylo státem nařízeno později (je uváděno státem, protože řada opatření byla přijímána vládou, někdy BRS, pak ÚKŠ MZ a poté ÚKŠ MV).

Zvláštností této krize pandemie COVID19 je nutná kooperace v aktivitách a potřebná izolace potenciálně infikovaných osob, směnnost, aby nedocházelo k hromadění osob, omezování kontaktů apod. V té souvislosti téměř všemi oblastmi prolíná odmítání, nebo omezená koordinace vzájemných opatření krizového řízení mezi hl.m.Prahou a Středočeským krajem. Za zásadní se považuje politizace přístupu z úrovně vedení Středočeského kraje, což se promítalo i do nižších výkonných složek. Usnesení KŠ hl.m.Prahy již na svém zasedání 13.3 2020 ukládá provádět koordinaci se Středočeským krajem. V tomto se projevuje slabost krizového řízení nejvyššího stupně, případně vyhýbání se odpovědnosti přímo nařídít spolupráci v případech, kdy je to oprávněné. Je také nutné uvést, že převažuje pocit, že vedení státu se v počátku při řešení krize jen málo věnovalo nižší úrovni, tj. úrovni krajů, případně koordinaci jejich činností s odkazem na nemožnost vstupovat do pravomocí samosprávných orgánů.

Mezi příklady patří odmítání obecních úřadů povolit na svém území izolaci osob v objektech, které patří hl.m.Praze.

Na úrovni vedení HMP nebylo zcela jasné, jak se postupuje a co to znamená, když stát vyhlásí stav nouze. Jako příklad slouží to, že se vedení ptalo, zda má vyhlásit Stav nebezpečí v Praze, když už běžel stav nouze. Samotné krizové řízení bylo spíše reakcí na opatření vydávaná státem. KŠ příliš mnoho vlastních rozhodnutí přijmout nemusel. Jeho složení neodpovídalo povaze krize, kterou pandemie představovala. Nelze vyloučit, že v případě druhé vlny bude Praha muset sáhnout k takovému opatření, kdy změní složení KŠ hl.m. Prahy. Proto je nutné, aby její vedení mělo jasnou představu, co znamená vyhlášení Stav nebezpečí a složení KŠ odpovídalo potřebě efektivně zvládat krizový stav. I když přetrvávají nejasnosti o faktické podřízenosti krajských orgánů IZS vedení Prahy v krizi, v reálné situaci s tím nebyly žádné problémy. V případě, že by Praha vyhlásila zmíněný stav nebezpečí, krajská působnost orgánů IZS by odpovídala potřebě zvládnutí krize. Vedení Prahy by mělo posoudit složení krizového štábu tak, aby odpovídalo potřebám.

Jako žádoucí se jeví navázání spolupráce s privátními institucemi, které by mohly vykonávat činnost, kterou zajišťoval HZS. Není nutné, aby se HZS zabýval vykládáním zdravotních a ochranných pomůcek a jejich distribucí, když to mohou dělat privátní subjekty. Hasičům se uvolní ruce a některé firmy by nemusely přerušit podnikání, a tím pádem by nebyly existenčně ohroženy. Vedení hl.m.Prahy by mělo vyzvat privátní subjekty k tomu, aby se dohodly o další případné pomoci pro město v případě jakékoli krize.

Zkušenost z řešení této krize říká, že je nutné nastavit vzájemné vztahy koncepčně v době klidu, tedy, aby do krize vstupovalo hl.m.Praha s vyjasněnými vztahy s budoucími partnery řešení krizové situace.

KŠ hl.m.Prahy se řídil dokumentem „Postup pro řešení krizové situace EPIDEMIE“ Součástí tohoto dokumentu je „Metodika činnosti KŠ hl.m.Prahy při řešení krizové situace“.

Ačkoli je v pohovorech zmiňována spolupráce s městskými částmi hl.m.Prahy, je také upozorňováno, že není přesně vyjasněn vztah mezi vedením hl.m.Prahy a městskými částmi. Výrazem tohoto vztahu bylo odmítání přijmout na svém území osoby určené k izolaci, a které byly COVID pozitivní ale bez příznaků. Prosazení některých opatření obecně prospěšných bylo ovlivňováno politickými postoji, které znemožnily jejich realizaci.

S vedením právního oddělení bylo konstatováno, že právník právního oddělení není řádným členem KŠ a že je členem KŠ právník odboru bezpečnosti. Toto řešení není nejvhodnější tím spíše, že se v osobě vedoucí odboru bezpečnosti spojuje i funkce právničky tohoto odboru. Mimo to, je nutné, tak jak je uvedeno v bodě 7. činnost členů KŠ „Posuzují právní aspekty vzniklé situace a podmínky pro práci KŠ“. Z textu je zřejmé, že se vyžaduje komplexní posouzení právního prostředí, ve které se KŠ pohybuje. V další části je přímo uveden zástupce legislativně právního odboru.

Z uvedeného dokumentu je zřejmé, že nepředpokládá tak rozsáhlá pandemie, jaká je dnes realitou. Předpokládá zpravidla jen lokální výskyt nákazy a relativně jednoduché řešení. Tento dokument je nutné revidovat a doplnit o závěry analýzy řešení této krize. Každý takový dokument musí být dokumentem „živým“. Například tento dokument předpokládá sledování a vyhodnocení výsledků mezinárodních hlášení, další opatření předpokládá namátkové ověřování připravenosti hygienické služby a další zdravotní výchovu.

Ačkoli bylo diskutováno, ale jen omezeně, to co se děje v Číně, nebyla přijata reálná opatření (to platí i pro úroveň státu). Kdyby tomu tak bylo, byla by přijata opatření k omezení pohybu osob z rizikových oblastí, a to nejenom z Číny (např. studenti), ale z místa nejvíce se šířící nákazy, tj. severní Itálie a jižního Rakouska (tedy ze středisek zimních sportů) a byla by důrazně vyžadována evidence navracejících se osob a jejich karanténa. K tomu je nutné uvést, že toto pochybení se týká především státu, který mohl zajistit tuto kontrolu již na hranicích a s tím související důrazné vyžadování karanténních opatření a jejich kontrolu. Tato chyba znamenala v počátku krize nekontrolované šíření nemoci a v důsledku více než 300 mrtvých občanů a mnohamiliardové ztráty českému státu. K efektivní kontrole lidí povinně umístěných do karantény nejsou ani potřebné nástroje, jen provedení jednoduché legislativní úpravy.

Z pozdějšího průběhu krize bylo rovněž jasné, že ani zdravotnický personál neměl odpovídající přípravu, včetně tak základních znalostí, jakými je používání ochranných prostředků.

Součástí této metodiky (platí ovšem obecně pro jakoukoli krizi) musí být pravidelná cvičení, kterých se účastní hlavní funkcionáři, jakkoli je to nepříjemné a bylo považováno za ztrátu času.

Vinu na nepřesné dokumentaci hl.m.Prahy mají i odpovídající orgány krizového řízení ČR. Pandemický plán ČR je zpracován na 53 stránkách, ale s poměrně nepřesnou definicí odpovědnosti krizových orgánů. *Pandemický plán ... je dokumentem stanovujícím postupy a základní systém reakce České republiky na chřipkovou pandemii způsobenou novým typem*

chřipkového viru. Hlavním cílem plánu v případě vzniku pandemie chřipky je zmírnit její očekávané zdravotní, sociální a ekonomické následky (část 2. Hlavní cíle Pandemického plánu ČR). I v tomto je Pandemický plán ČR nepřesný. Protože se soustřeďuje na „chřipku“, byla podceňována opatření, která jsou v plánu uvedena a jsou součástí opatření k omezení šíření koronaviru. Ačkoli to není úkol této analýzy, vedení hl.m.Prahy by mělo iniciovat revizi republikového pandemického plánu a v pracovním týmu mít své zástupce. Obecně by hl.m.Praha měla být v těsné spolupráci při revizi celkové bezpečnostní legislativy.

Ze zkušeností z práce Krizového štábu je poznatek, že je nutné zrychlit a zpřesnit pronikání informací o reálném stavu, a to oběma směry. Tedy od KŠ k vykonavatelům, a naopak. To navazuje na fakt, že cvičení a příprava krizového štábu se neodehrává za přítomnosti hlavních funkcionářů. Tento problém je problémem obecným, platným i pro úroveň státu a projevuje se zejména v počátku řešení krize.

Pro krizové řízení jakékoli krize/krizového stavu na území hl.m.Prahy je nezbytné definovat, jaké bazální funkce hl.m. Prahy musí být zachovány. Tento úkol musí být jedním z prvních při plánování aktivit, práce krizového štábu a všech organizací, které se na krizovém řízení podílí. V případě této krize COVID 19 byl tento nedostatek nahrazen rozhodnutím KŠ o závaznosti které funkce musí být zachovány.

Tím, že byl vyhlášen nouzový stav v ČR, převážná část aktivit byla řízena z úrovně státu s nedostatky, které byly zmíněny výše. Zasedání krizového štábu se tak věnovalo úkolům, které vydával ÚKŠ nebo doplňkovým aktivitám k úkolům ÚKŠ.

Proto se KŠ zaměřil na obecně potřebné funkce, které nebyly pokryty rozhodnutím státu. Mezi ně patřila pomoc potřebným. – např. zajištění nouzového zásobování potravinami (ve třech částech Prahy), a ve styku s městskými firmami, např. odvoz odpadků, funkčnost DPP, ale po zkušenostech ze zahraničí i kapacitou pohřební služby. Základní norma byla, zabezpečit co největší rozsah krizových opatření vlastními silami. Řada opatření ale je mimo možnosti hl.m.Prahy. Mezi ně patří mj. ovlivňování činností velkých zásobovacích řetězců pro zajištění dodávek potravin. Obecně platí, že soukromé nadnárodní firmy necítí odpovědnost, vyplývající ze zákona č.240/2000 Sb., krizový zákon. Naproti tomu, menší firmy, jako je firma „Košík“ nebo „Rohlík“ vyšly vstříc požadavkům KŠ hl.m.Prahy.

Od cvičení Blackout 2014 byla přijata řada dílčích opatření ke zvýšení připravenosti Prahy, a to jak v otázce krizové dokumentace, tak i oblasti zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Stále je ale potřeba udělat řadu opatření. Jejich specifikace, ovšem nebyla předmětem této práce. Bylo provedeno jednání s GR HZS, při kterém bylo dosaženo obecné shody o pomoci na vyžádání. I když bylo jednání vedeno s cílem vzájemné shody, nenašlo se řešení kompenzace nákladů. Hl.m.Praha v současné době nemá nástroj, podobný jako je HZS ve státě řízeném IZS. Hl.m.Praze chybí komplexní bezpečnostní systém.

Mezi základní opatření, které KŠ hl.m. Prahy plnil, bylo zajišťování dostatečného počtu ochranných prostředků a opatření, která byla vázána na sociální oblast a na vnitřní opatření k ochraně proti nákaze koronaviru. Je nutné podporovat domácí výrobu, byť ne v počtech, které byly dováženy z Číny.

Pozitivní bylo rozhodnutí v počátku krize zahájit výrobu ochranných pomůcek a dezinfekčních roztoků v dosažitelných organizacích a společnostech na území hl.m.Prahy. Toto rozhodnutí, společně s upřesněním způsobu jejich používání, bylo velmi pravděpodobně zásadní pro omezení šíření COVID 19 na území hl. m. Prahy. Ačkoli je stále Praha jedním z center výskytu nákazy na území ČR, v tak velké aglomeraci se jeví toto rozhodnutí jako účinné a včasné rozhodnutí. A to na rozdíl od váhavého přístupu vedení státu (v počátku nebyl ÚKŠ svolán).

Za jeden z hlavních problém, který řešily orgány krizového řízení hl.m.Prahy byl vztah na zdravotní systém ČR. Hl.m. Praha nevlastní nemocnici, která je umístěna na území Prahy, pouze ve vlastnictví Prahy 1 je Nemocnice Na Františku. To při známých nedokonalých vztazích mezi Magistrátem hl.m.Prahy a městskými částmi hl.m.Prahy za krizové situace nedovoluje efektivní řešení v kritických situacích. Ty z řady důvodů nenastaly, nicméně tento problém je uváděn jako jeden z potenciálních problémů pro případné řešení kritické situace. Hl.m.Praha vlastní jen jednu polikliniku, což je kapacita nedostačená.

Přesto, vzájemnou komunikací s Ministerstvem zdravotnictví, státními nemocnicemi, které jsou na území hl.m.Prahy a soukromými zařízeními (LDN NA Slupy) se podařilo situaci zvládat.

Pozitivní roli sehrála ZZS hl.m.Prahy. Pro zvládnutí šíření krize se osvědčilo rozhodnutí vytvořit tzv. „létající týmy“ zdravotníků, které budou transformovány na mobilní pohotovost.

Zásadní problém, který orgány krizového řízení řešily, byla izolace osob, které byly pozitivní na nákazu COVID 19, nicméně neměly žádné, nebo jen nevýznamné příznaky nemoci. Řešení bylo nalezeno v kombinaci se státními, městskými orgány a nestátními organizacemi. Příkladem je příprava pavilonu č. 32 v areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice, nebo využití hotelů, hostelů a ubytoven pro tento účel.

Je ovšem nutné uvést, že se objevily případy, kdy krizové řízení státu a i hl.m.Prahy nemělo dostatečné nástroje, jak prosadit některá svá rozhodnutí. Týká se to případů odmítání využití objektů k izolaci COVID pozitivních občanů vedením některých městských částí nebo obcí mimo Prahu. Politické postoje znemožnily využití takových vhodných objektů.

Důležité pro období reakce na krizi koronaviru a lze považovat za správné, byl přístup k zajištění důstojného života seniorů v zařízeních, která jsou v gesci hl.m.Prahy a zajištění důstojného života těch seniorů, kteří jsou v soukromých bytech a v péči rodinných příslušníků. Efektivní práci Magistrátu se podařilo výrazně omezit negativní vliv krize na život seniorů v izolaci, kterou krize vyžadovala. Je ale nutné pro budoucnost více se tomuto segmentu věnovat, vyhodnotit koncept pobytových zařízení (domovů pro seniory) a bytů se zvláštním určením. Mezi problémy, které bylo nutné řešit ve vztahu k seniorům je způsob platby za služby. Velká část seniorů nemá platební kartu. Tento problém řešili dobrovolníci. Je ovšem nutné tento stav vyřešit, a to pro možné budoucí krize. V této krizi byly nouzové balíčky potravin rozváženy dobrovolníky nestátních organizací a příslušníky HZS.

Co ale nemohlo být posouzeno je množství a hloubka psychického narušení osob z koronavirové krize, a to nejen u seniorů. Je evidentní, že přílišné vystrašení lidí si vybere svou daň, a to už v blízké budoucnosti.

Ačkoli se podařilo vyřešit problematiku osob bezdomovců, zvláště osob žijících na ulici, je nutné tuto oblast rovněž znovu přehodnotit. Bylo by vhodné, aby způsobili bez domova pracovali ve prospěch města, privátních institucí, jako formou vděku za poskytnutou pomoc. KŠ hl.m.Prahy řešil problematiku tzv. „nepražských“ osob bez domova, kteří se stěhovali do Prahy z jiných oblastí ČR i jiných států. Nepodařilo se najít řešení, jak tyto osoby vrátit zpět do svých domovských obcí, nebo států.

Významná pozornost byla věnována v rámci jednání KŠ rozvinutí a udržení funkčnosti hnutí „Pražský dobrovolník“. KŠ hl.m. Prahy a pracovní orgány tohoto orgánu krizového řízení vystihly důležitost tohoto hnutí, které začalo živelně, nicméně včasným vstupem Odboru bezpečnosti do usměrňování jeho činnosti se považuje za správné řešení. Rovněž úzká spolupráce a využití kapacit nevládních organizací, především Červeného kříže bylo správné rozhodnutí. Vzhledem k omezenému množství témat pro řešení krize, protože je direktivně nařizoval ÚKŠ nebo ministerstvo zdravotnictví, tento omezený rozsah splňoval potřeby reakce na krizi.

KŠ hl.m.Prahy věnoval v rozsahu odpovědností, které jsou dány hl.m.Praze značnou pozornost oblasti školství, zejména středního školství. Zásadní byla rozhodnutí o omezení přímého vyučování a přechod na distanční způsob vedení výuky. Finanční podpora zajistila odpovídající materiální zabezpečení pro tento způsob výuky.

Oblast dopravy byla z velké části řešena ÚKŠ, proto nebyla zásadním problémem, který byl řešen KŠ hl.m.Prahy. V průběhu krize byla připravena odpovídající opatření, která zajistila nepřetržitý provoz městské hromadné dopravy. V DPP nebyl zjištěn problém se zajištěním provozu.

Vedení hl.m.Prahy a KŠ nemá odpovídající nástroj k prosazení svých rozhodnutí. Ačkoli nebylo potřeba přistupovat k mimořádným opatřením, využití Městské policie hl.m.Prahy bylo omezeno. Při přípravě krizových opatření bylo konstatováno, že neexistuje systém svolání městských policistů, a že ani nemá zřizovatel možnost nařídit přítomnost v zaměstnání.

Navrhovaná možnost spolupráce s civilní bezpečnostní agenturou byla odmítnuta z důvodu nemožnosti ovlivnit kvalitu služby. Velmi pravděpodobně by takové agentury primárně řešily vlastní zájem, ne zájem hl.m.Prahy. Lze se ale domnívat, že hledání možností v této spolupráci nebyla věnována patřičná pozornost.

Spolupráce s AČR byla hodnocena jako pozitivní a konstruktivní, i když nebylo potřeba armádu extensivně využívat.

Krizový štáb hl.m.Prahy se pravidelně scházel, počínaje dnem 12.3 2020 kdy byl vyhlášen nouzový stav.

Pro jednání KŠ je typické, že nejsou ukládány úkoly konkrétním osobám a funkcionářům, není stanovován čas nebo datum splnění úkolu. Tím pádem je i omezena kontrolní role jejich splnění. Doplněním o tyto údaje by se zvýšila účinnost práce KŠ hl.m.Prahy. Takové určení odpovědnosti a termín splnění úkolů s následnou kontrolou a vyhodnocení zadaného úkolu, by mělo být součástí metodiky práce KŠ hl.m.Prahy.

Tím by se zvýšila celková účinnost práce KŠ hl.m.Prahy.

Nedílnou součástí práce krizových orgánů, a to na všech úrovních, byly mediální výstupy. Zásadní pro dobu krize, zejména v počátečním období bylo to, že se podařilo včasným a nastavením komunikace s hlavními státními médii, zabránit šíření paniky. Ta v počátku směřovala do hromadných nákupů potravin. Toto riziko se podařilo brzy eliminovat. Rovněž informování o konstruktivní práci krizového řízení hl.m.Prahy bylo považováno za důležité a mělo pozitivní dopad na vědomí občanů hl.m.Prahy o způsobu řešení krize, současném stavu šíření nákazy a způsobu ochrany proti naze. Porovnáním se stavem v jiných podobně velkých měst vychází Praha příznivě hodnocena.

Nedostatkem mediálních výstupů je to, že Praha jako hlavní město nemá „ofenzivní“ mediální prostředek. Bylo využíváno služeb televizní stanice TV Praha, jejíž dosah a vliv na informovanost obyvatel je velmi omezená. Dále Magistrát využíval jen své webové stránky a sociální sítě běžně používané.

I když bylo hodnoceno, že občané hl.m.Prahy byli informováni o stavu řešení krize, přesto lze najít rezervy ve způsobu vedení tiskových konferencí, které byly poměrně obecné s politickým nádechem.

Na adresu médií obecně je vznášena kritika. Po celou dobu krize byly občané, především cestou celoplošných médií „masírováni“ zprávami k nemoci koronaviru, jeho nebezpečnosti a negativních dopadech na lidskou populaci. To vytvářelo velmi tísnivé prostředí, ve kterém osoby se slabší psychickou odolností podléhaly depresi. Především se jedná o starší generaci občanů.

Nebylo využito ustanovení zákona 240/2000, kterým vláda může korigovat mediální výstupy o krizi. Často se stávalo, že ministři vysvětlovali to, co občané již věděli z médií.

K objektivizování zkušeností z doby řešení krize „koronaviru“ připravil Bezpečnostní odbor dotazník, který by měl zajistit, že budou využity všechny poznatky z tohoto období.

ii. Ředitelství Magistrátu

Ředitelství Magistrátu se procesu krizového řízení účastnilo zprostředkovaně. V jeho organizační struktuře je Odbor bezpečnosti, který za krizové řízení přímo odpovídá. Mimo to, je ředitelka Magistrátu plnohodnotným členem Bezpečnostní rady hl.m.Prahy a KŠ hl.m.Prahy, tedy se přímo účastní na procesu krizového řízení hl.m.Prahy.

Ze zkušenosti řízení proces KŠ, považuje za významné, že je krizový štáb personálně přetížen. To znamená, že „bylo přizváno mnoho lidí, kteří neměli přímý vztah na řešení krize“. Práce KŠ hl.m.Prahy se tak neúměrně politizovala. To se odráželo i v mediálních výstupech práce KŠ hl.m. Prahy. Práce KŠ by měla být více odborná, založená na práci odborníků.

Za problém v době krizové situace se jevil vztah mezi městskými částmi hl.m.Prahy. Informace vůbec nepronikaly, nebo přicházely se zpožděním. Mimo to, pocit téměř až absolutní nezávislosti na Magistrátu vytvářel konfliktní situace. Tento vztah je stanoven ve

statutu hl.m.Prahy. Usnesení KŠ hl.m.Prahy by mělo být závazné pro všechny městské části hl. m. Prahy. Zásadním problémem se ale jeví rozdílné politické postoje jednotlivých zastupitelstev.

Jako v jiných oblastech, bylo potvrzeno, že nefunguje vztah mezi Magistrátem hl.m.Prahy a vedením Středočeského kraje. Mimo to, v obou „krajích“ jsou používány rozdílné postupy krizového řízení. A to jak v administrativní oblasti, tak krizového řízení.

Některé orgány hl.m.Prahy byly přetíženy, protože v jiných krajích (Středočeský především) omezily své služby, zatímco Praha ne. Protože řada agend není dnes vázána na trvalé bydliště, docházelo k značnému přesunu osob k vyřešení svých administrativních záležitostí do Prahy. Kapacity těchto orgánů na takový nápor nejsou dimenzovány.

Jako problém se jeví spojení pozice bezpečnostního ředitele (podle zákona č.412/2005 Sb.,) a ředitelky Bezpečnostního odboru.

Zásadním problémem, mimo poznatky zmíněné v jiných částech zprávy, je otázka bezpečnosti objektů. Do doby vypuknutí krize byly budovy otevřené a vstup nebyl zajištěn.

S vypuknutím krize ale i ve vztahu k mezinárodně politické situace a hrozeb z ní vyplývajících (nebylo ovlivněno krizí) bylo přistoupeno na omezení vstupu do objektů Magistrátu. Předpoklad je, že po odeznění krize budou administrativní budovy i nadále uzavřeny (mimo veřejných prostor), budova Nové radnice však zůstane otevřena. To je považováno za bezpečnostní riziko. Účelnému a rozumnému omezení vstupu do prostor Nové radnice však brání politické postoje některých zastupitelů.

V minulosti došlo k několika incidentům, které bylo nutné řešit buď Městskou policií nebo PČR.

Pro účinnost spolupráce s orgány IZS je považován současný vztah za dostačující. Týká se to i spolupráce s PČR a HZS. V krizových orgánech mají plnohodnotné postavení, ale ve vztahu k hl.m.Praze (kraji) nemají žádnou odpovědnost, mimo jejich vlastních odborných povinností, daných jim příslušnými zákony a směrnicemi. I přesto, tento vztah je považován za funkční. To zpochybnil zástupce PČR na jednání odborníků na krizové řízení.

Ředitelství Magistrátu bylo bez zásadních problémů schopné zajistit provoz při tzv.“home office“. Je považováno za možnost se tímto způsobem práce dále zabývat.

Koncepcí „home office“ se bude zabývat Magistrát po ukončení opatření krize. Je ale již dnes zřejmé, že je potřebné změnit přístup k IT technologiím, kterými jsou vybaveny kanceláře. Tedy, nepořizovat PC, ale notebooky, zajistit pro tento způsob práce vzdálený přístup k internetu. Zároveň s tím, je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost kybernetické bezpečnosti a ochraně prostředků IT. Home office nelze považovat za možnost prodloužení dovolené. Je třeba, aby tento koncept eventuálně vedl k úspoře prostorů MHMP a nácvičku přechodu na krizový stav. Zaměstnanci si nesmí představovat, že budou mít PC a notebook doma, kancelář v místě a pracovat z domova. Forma sdílených kanceláří není řešena.

Navrhuje se:

- KŠ nezatěžovat přítomností osob, které nemají přímý vztah ke krizovému řízení
- Hl.m.Prahy zaměřovat více do odborného řízení krize
- Oddělit pozici bezpečnostního ředitele podle zákona č.412/2005 Sb., a ředitelky Bezpečnostního odboru
- Projednat a prosadit realizaci Statutu hl.m.Prahy ve vztahu k městským částem hl.m.Prahy a závaznost usnesení KŠ pro jednotlivé městské části.
- Zajistit ochranu objektů Magistrátu hl.m.Prahy
- V rámci novely krizových zákonů vyjasnit vztahy mezi „krajem“, PČR a HZS.
- Změnit koncepci vybavování kanceláří počítači, přednostně vybavovat kanceláře notebooky, které je možné využívat na „home office“
- Iniciovat jednání se Středočeským krajem ke sjednocení postupů v době krizového stavu a administrativní postupy za krizového stavu. Toto projednat i na Asociaci krajů. Bude-li to nutné, iniciovat projednání této problematiky i při jednání o novele krizových zákonů.

iii. Funkční oblast „Médií a marketingu“

Otázky bezpečnosti, tedy i problematika této krize je řešena v několika plánech a dokumentech, které pokrývají celé spektrum hrozeb. Ředitel odboru a tiskový mluvčí jsou členy Epidemiologické komise i KŠ.

Zástupce tiskového odboru se účastnil jednání KŠ – takže o úkolech věděl. Otázky bezpečnosti pro veřejnost komunikoval výhradně tiskový mluvčí nebo náměstek primátora p. Hlubuček, případně i Primátor hl. m. Prahy, otázky ze zdravotnické a sociální oblasti prezentovala výhradně radní Johnová. Po jednání KŠ byla připravena a vydána tisková zpráva. Zpravidla po zasedání KŠ byla i tisková konference (formulace informace pro tiskovou konferenci byla připravena odborem bezpečnosti, tiskový odbor vydal rovněž tiskovou zprávu). O výstupech z jednání KŠ bylo na jednání KŠ hlasováno. Tím se do výstupů pro tiskové zprávy a tiskové konference promítají i politické postoje jednotlivých politických subjektů. Je nezbytné rovněž uvést, že (podle zástupce odboru „médií“) nebyly politické postoje při jednání problémem. Přesné znění pak formuloval bezpečnostní odbor. V důsledku to znamenalo jen omezené množství informací předávaných veřejnosti. Ke komunikaci byli oprávněni jen 4 lidé – primátor Hřib, nám. Hlubuček primárně a pracovníci tiskového odboru.

Mezi tiskovým odborem a asistenty pro komunikaci s veřejností jednotlivých radních byla dohoda, že ti se vyjadřovali pouze za příslušný odbor, nikoli za magistrát. Jednotlivému radnímu ale nikdo nezabránil v tom, aby se ve svém komentáři vyjadřoval i z politického pohledu své strany. V průběhu řešení krize Magistrát nekomentoval nařízení vlády.

Informace a pokyny k řešení jednotlivých oblastí byly zasílány přímo na odbory Magistrátu. Ze začátku byl tento postup zmatený, později se tyto procesy upravovaly, tak že byl naplněn záměr vzájemné informovanosti a koordinovanosti.

Informace z jednání ÚKŠ byly zasílány přímo primátorovi hl.m.Prahy, ten je zasílal v nezměněné podobě na odbor bezpečnosti.

Pro období případné 2. vlny pandemie se navrhuje neměnit přijatý systém komunikace s veřejností.

Komunikace probíhala následujícími kanály:

- o Tiskové zprávy na magistrátní seznam médií (několik stovek adres)
- o Tiskové konference – ONLINE stream na youtube (nízká účast) pouze pro novináře

Použité komunikační nástroje:

- WEB praha.eu
- Sociální sítě – twitter a facebook
- Kampaně (leták do schránky...)
- Rádio/TV – nebyly využívány. Smluvně spolupracovala TV Praha, ale ta má nízkou sledovanost

Rozsáhle byl použit „home office“. Vzhledem k běžnému způsobu práce, nebyl problém s IT technikou a přístupem k internetu. Přesto lze uvést, že nebyl odbor (podobně jako ostatní) na tuto eventualitu připraven.

Nedostatky:

- Nesystémový tok informací
- Nesystémové řešení online stream
- Slabá připravenost na práci při zásadní krizi

Navrhuje se:

- Zpracovat vlastní zkušenosti z práce v době krize a ty začlenit do řídicí dokumentace tiskového odboru, po dohodě s odborem bezpečnosti i do krizové dokumentace hl.m.Prahy .
- Zlepšit technickou gramotnost pro práci s komunikačními prostředky

iv. Funkční oblast „Personální“

Vedení odboru není součástí rutinního systému krizového řízení. Spolupráce s odborem bezpečnosti byla hodnocena jako bezproblémová.

Odbor má 41 pracovníků, s odpovědností za 2370 tabulkových míst Magistrátu hl.m.Prahy. Reálně je obsazeno 2150-2200. V průběhu krize bylo potvrzeno onemocnění 4 osob, přičemž jako následek bylo umístěno cca 50 lidí do karantény. Tyto počty neovlivňovaly negativně chod Magistrátu.

Za hlavní problém v této oblasti je považováno to, že není stanoveno, jaké činnosti je nutné vykonávat, a které ne. Je nezbytné tyto limity stanovit pro možnou druhou vlnu pandemie.

Příkladem je to, že ačkoli se snížil počet zaměstnanců Magistrátu pro plnění povinností, právo na přístup k informacím ze zákona č. 106, byl uplatňován požadavek na stejné lhůty, které platí pro běžný stav, ačkoli se jednalo o mimořádnou situaci. Pro budoucí chod odboru v podobných situacích musí být zpracován kvalitní pandemický plán (který chybí), tzn., jak počty nemocných ovlivní agendu odborů. Existují plány kontinuity činnosti pro případ výpadku pracovníků, které ovšem neodpovídají potřebám, proto je nutné je přepracovat.

Nebyla řešena zastupitelnost odboru, kdyby to bylo nutné. Cílem je vytvořit podmínky, aby se všichni nenakazili.

Za problém se považuje to, že klesá zájem pracovníků očkovat se proti sezonní chřipce. Není přehled o proočkovanosti. Důvodem je to, že je hradí pojišťovny, které takový přehled neposkytují.

Pro práci mimo kancelář byly využity 4 notebooky, které jsou odboru přiděleny. Pro nedostatek IT techniky bylo přistoupeno k tomu, že si zaměstnanci instalovali SW Citrix (interní systém) na své soukromé počítače. Nedostatkem je, že nebyly vydány centrálně pokyny, jak zabezpečit IT pro práci z domova. Přístup do sítí se řešil živelně. Závěrečné doporučení je, aby se kanceláře vybavovaly ne PC, ale notebooky s dokovacím zařízením.

Za zásadní se považuje stanovit zásady pro tzv. home office. Tyto normy nebyly na Magistrátu včas stanoveny, včetně toho, že není dostatek komunikačních zařízení (notebooky, přístup k internetu).

Navrhuje se:

- Jasně stanovit, co je a není nutno vykonávat... (na 90% pracovních míst ve struktuře Magistrátu musí být výběrové řízení)
- Stanovit, co je zbytná agenda, která se nemusí v době krize naplňovat, případně prodloužit časové lhůty pro vybrané úkony, které úřad řeší ze zákona
- Zpracovat kvalitní a reálný plán kontinuity činnosti odboru
- Propracovat systém home office, kontrola a řízení manažery distančně, ne každý zaměstnanec je vhodný na práci z domova
- Připravit manažery na řízení lidí „na dálku“
- Připravit všechny zaměstnance na práci z domova s využitím IT a odpovídajících programů – počítačová gramotnost
- Ještě více elektronizovat činnost, změnit vybavování kanceláří IT technikou, která umožní práci mimo kancelář a přístup k internetu
- Zredukovat počet osob, které se musí k jednotlivým agendám vyjadřovat, zejména pak v době krizového stavu
- Připravit systém delegování pravomocí
- Zajistit větší dostupnost podnětů od řadových zaměstnanců pro manažery na různé úrovni
- Zajistit systém školení BOZP při práci z domova
- Zpracovat vlastní zkušenosti z krize do dokumentace odboru a v součinnosti s odborem bezpečnosti do krizových plánů

v. Funkční oblast „Služeb“

Vedení odboru služeb plnilo úkoly podpory krizového řízení. Tento odbor byl vyžádán o součinnost v odůvodněných případech. V takovém případě byl příslušný pracovník vedení odboru vyzván na jednání KŠ hl.m. Prahy. Při řešení rutinních záležitostí, byly vydávány úkoly přímo. Pro práci tohoto odboru bylo zjištěno, že pronikání informací, především významu místního je dostačující. Komunikace byla vedena vedení odboru bezpečnosti, nebo na vedení KŠ.

Jako u jiných odborů, zásadní byl způsob zajištění a distribuce ochranných prostředků. V tomto smyslu, odbor služeb neměl zásadní problémy. Vedení odboru zajistilo nezbytnou část ochranných prostředků s předstihem. Osvědčilo se neprovádět příděl plošně, ale podle potřeb a rizikovosti práce. Požadavky byly dávány cestou odboru bezpečnosti a odboru personálního (ten měl/má přehled o okamžitých počtech).

Za nejzásadnější je považováno, i přes počáteční problémy, že byl nastaven, případně upraven systém krizového řízení v odpovídající kvalitě. Pro odbor služeb bylo zásadní, jak budou zajištěny budovy Magistrátu proti vstupu nepovolaných osob. Opatření v režimu vstupu do objektů byly konzultovány podle doporučení vlády, případně ÚKŠ. Jakékoli kroky, které byly v tomto smyslu provedeny, byly předány jako informace nejenom pro zaměstnance Magistrátu, ale cestou mediálního výstupu i široké veřejnosti. Považuje se za správné opatření provedené správným způsobem.

Pro vytvoření příznivých podmínek pro případ druhé vlny pandemie koronaviru je nutné provést přípravu v podobě tzv. „not“, aby se vyloučila zbytečná improvizace – tedy obecně platný manuál. Především jasně definovaná cesta toku informací – oboustranně.

Problematické se jeví, že neexistuje přehledový systém o volných a vytížených kapacitách systému, což je určováno ad hoc.

Vedení odboru byla vyjádřena kritika na adresu HZS (příslušníci HZS pomáhali ZZS, ale nepodporovali přímo krizové řízení. Určený zástupce HZS tak nebyl vytížen ve své službě. Mimo to, hlavní vytížení HZS bylo organizováno rozhodnutími vlády ČR. Funkčnost spolupráce s HZS byla hodnocena „na základě dobré vůle“. Tento názor byl ale ojedinělý. Kritika HZS byla rovněž směřována na to, že některé jednotky HZS řešily své problémy s nákazou vlastních příslušníků. Z tohoto bylo usuzováno, že HZS neměl vlastní systém kontroly a řešení eliminace nákazy vlastních příslušníků. Z tohoto pohledu byl hodnocen pandemický plán jako nedostatečný a formální.

Zkušeností z tohoto období je, že by měl být vybudován jednotný systém bezpečnosti, např. zajištění budov, BOZP, PO (HZS), zabezpečování ochranných prostředků atd. K sladění činností by měla probíhat řada cvičení, včetně evakuace osob. V tomto případě byl identifikován problém s tím, že není aktuální přehled o počtu osob, které se pohybují v objektu a mají být evakuovány.

V rámci krizových opatření bylo řešeno zajištění budov. Politici požadují otevřený magistrát, naopak zkušenosti odborných organizací (HZS, PČR atd.) včetně zpracovatelů zprávy, považují tento požadavek za nesprávný. Pro budoucnost by se měla udělat analýza, která určí, které objekty, a jak chránit. Rovněž uvnitř budov provést zónování a určit prostory, které jsou volně přístupné a které je nutné uzavřít. V každém případě by měl být přehled o pohybu osob po budovách a prostorech, které jsou určeny pro úředníky Magistrátu. Hlavní problém je identifikován ve Škodově paláci. Dlouhodobě se projevuje problém s bezdomovci a nepřizpůsobivými občany. Rovněž nebyl vyřešen problém, jak vyvést z objektu občana, který odmítá z objektu odejít, a zároveň nedělá žádný další problém, jen byl detekován jako potenciálně nakažený.

Převedení odboru na omezený provoz a tzv. „home office“ byl proveden bez zásadních problémů. Je ale ukázáno, že není v plném rozsahu vyřešena právní stránka práce z domova. Například otázka pracovního úrazu, odpovědnosti za škody způsobené v tomto režimu atd. Zákoník práce není koncipován tak, aby přenesl za určitých podmínek odpovědnost na zaměstnance. Podobně i nejsou prováděna školení o zajištění práce na elektronických zařízeních a odpovědnost za jejich používání.

Navrhuje se:

- Zajistit plnou funkčnost systému pronikání informací a informovanosti všech relevantních částí a osob Magistrátu
- Projednat pořízení a distribuci ochranných prostředků
- Vyřešit trvané zajištění objektů Magistrátu, jejich zónování a přehled o osobách pohybujících se v objektech (z důvodu případné evakuace)
- Připravit manuály „operačních postupů“ pro případ řešení další možné pandemie, ale i jiných krizových situací.
- Vytvořit jednotný systém bezpečnosti Magistrátu hl.m.Prahy, pravidelně procvičovat řešení krizových situací
- Projednat právní aspekty práce z domova „home office“

vi. Funkční oblast „Legislativní a právní“

Právní služba se podílela na řešení krizového stavu jen omezeně. To je považováno za nedostatek. Ačkoli v pracovním postupu krizového štábu hl.m.Prahy je uvedeno, že je posuzováno právní prostředí, není vedoucí právního odboru řádným členem KŠ. Je pouze přizván na jednání bez hlasovacího práva. Vzhledem ke komplexnosti problematiky řešení jakékoli krize je potřebné, aby byl přítomen s právem hlasovat i právník právního odboru hl.m.Prahy. A to i s ohledem na to, že se zúčastní jednání právník (právníčka) Odboru bezpečnosti Magistrátu hl.m.Prahy. Ten je ovšem zaměřen na proces krizového řízení, a ne všeobecně na celé spektrum problematiky aktivit hl.m.Prahy.

Příprava dokumentů pro jednání KŠ – tedy před jednáním je překládána k posouzení, nebo je zpracovávána právním odborem. Stav řešení krize se ovšem stav rychle se měnících situací, tedy i možnost změny podmínek v relativně krátké době a rovněž jednání krizového štábu může aktuálně řešit situaci, která si přítomnost právníka a „sílu“ jeho hlasu vyžaduje.

Pro připravované dokumenty jsou využívány vzorové dokumenty.

Zkušenost z této krize rovněž ukazuje, že je nutné změnit legislativní prostředí pro frekvenci práce zastupitelstev. Zákony stanovují, že se zastupitelstvo schází jedenkrát za 3 měsíce, nebo se naopak neschází v tomto období. Není ovšem zmíněno, že se může scházet v době krize i dříve, ačkoli je to samozřejmě a velmi pravděpodobně i realizované. V tomto se zastupitelství řídí doporučením vlády.

Při řešení citlivých situací, kdy např. únikem informací hrozí šíření paniky, zneužití informací ke svému prospěchu apod., se jeví jako problematické, že jednání zastupitelstva je veřejné.

Protože jsou zákony z doby před 20 lety, nereflktují nové podmínky. Příkladem je pojem „videoschůze“. Zákony nepočítají s touto možností jednání zastupitelstva.

Právní odbor byl schopen reagovat na krizi, včetně zajištění provozu v podmínkách „homeoffice“.

Návrh opatření:

- Zařadit vedoucího právního odboru jako řádného člena KŠ hl.m.Prahy s hlasovacím právem
- Projednat a navrhnout případné legislativní úpravy pro jednání zastupitelstva obce, tak aby reflektovaly nové podmínky a zkušenosti z této krize

vii. Funkční oblast „informatiky“ - Odbor Informatických aplikací a odbor Informatické infrastruktury

Vedení odborů bylo zastoupeno v odborných komisích KŠ hl.mPrahy, což bylo považováno za dostačující.

Magistrát byl od počátku krize schopen pracovat s omezeným množstvím zařízení. To zajišťovalo práci především Rady hl.m.Prahy a Zastupitelstva hl. m. Prahy. Požadavky členů zastupitelstva, včetně jejich podpory dosahovaly hodnoty až pro 250-300 osob.

Obecně lze konstatovat, že Praha nebyla na tento typ krize připravena, což ovšem nebyl problém technický, především pak spočíval s relativně nízké počítačové gramotnosti a nezajištění ochrany přenosu informací. Pro práci ve skupinách byl používán SW MS Teams nebo WEBEX. Podporu poskytla společnost CISCO, což vyřešilo řadu problémů.

Bylo přednostně zajištěno jednání Rady v on-line režimu. K tomu byla poskytnuta nezbytná pomoc, v několika případech individuální. Tohoto režimu bylo využito na přípravu situace, kdy by celá Rada byla v karanténě, a nebylo by možné ji svolávat k jednání na Magistrátu. Připravovaná analýza navrhne, co dělat, jaká opatření realizovat v jednotlivých krizových situacích. Není ovšem zřejmé, jaká opatření a návrhy budou realizovány. Jejich implementace je spojena s poměrně velkými finančními náklady (viz zkušenosti z USA).

Jedním ze zásadních problémů je to, aby byl připraven systém pro řízení a přehled o jednání rady, přehled o tom, co kdo dělá a jak hlasuje. Musí se zajistit legislativně platné hlasování (autorizace hlasování) jednotlivých členů Rady, rozsah a způsob „outsourcingu“.

I když bylo konstatováno, že Praha na krizi koronaviru nebyla připravena, docílil se stav, kdy všichni radní a zastupitelé a ředitelé odborů mají prostředky pro komunikaci. Je problém s tím, jak je kdo schopen s těmito prostředky pracovat. Ale při rozsáhlém požadavku na zajištění home office velké části zaměstnanců Magistrátu, nebyl systém připraven. Tento stav se mění. Je využíván systém CITRIX, který umožňuje vzdálený přístup do systému Magistrátu a práci z domova. V této přechodné době byly používány i soukromé počítače,

což bylo vyhodnoceno jako bezpečnostní riziko. Proto bylo přijato opatření k nákupu koncových zařízení pro tyto účely a soukromé počítače jen pro omezené funkce.

Vzhledem k tomu, že nebyl home office řádně připraven, nebyly stanoveny skutečné reálné potřeby, požadavky na zajištění práce z domova byly značně přehnané, a nebylo je možné realizovat. Proto je vedení odborů samo „filtrovalo“. Mezi vedoucími pracovníky IT panuje názor, že tato část práce Magistrátu není řešena systémově. S tím souvisí i potřeba znát přesně, kdo je v zaměstnání a kdo na home office. Tyto informace jsou nutné pro rychlý a efektivní servis a poradenství.

Jako zbytečná komplikace se jeví požadavek personálního odboru na to, aby nově povolený home office (5 dní v měsíci, při souhlasu vedoucího odboru – není nárokové) byl plánovanou činností. Toto ustanovení neumožňuje tento způsob práce operativně využívat.

Navrhuje se:

- Zpracovat analýzu fungování IT sektoru v době krize a připravit systém na druhou vlnu krize koronaviru
- Určit skutečnou potřebu vybavení kanceláří a pracovních koncových stanic
- Home office řešit jako systém, nejen po odborech
- Zajistit školení příslušníků Magistrátu (bez rozdílu pozice) v používání IT technologií a práci se SW umožňujícím vzdálený přístup do systému Magistrátu
- Zajistit bezpečný přenos informací při práci tzv. home office, při on-line jednáních zajistit autorizování činností, hlasování členů Rady (zastupitelstva)
- Připravit systém práce Magistrátu v situaci, kdy nebude možné pracovat s počítači – black out. Musí být řešeno jako systém, nejen dílčí řešení po odborech. Pokud nebude takto řešeno, nebude fungovat – jak při stavu kdy nebude nic fungovat „tužka papír“.

viii. Funkční oblast „financí a rozpočtu“ Sekce finanční a majetku.

Náměstek Primátora nebyl členem KŠ hl.m.Prahy a ani nepovažoval za nezbytné se pravidelně jednání KŠ účastnit. Důvodem je názor, že se většina témat jednání přímo netýkala jeho odpovědnosti a že zásadní rozhodnutí jsou činěny v Radě hl.m.Prahy. Protože nákupy ochranných prostředků a dalšího materiálu byly delegovány na ředitele odborů, nebylo nutné se touto tématu významně věnovat. Určité riziko spojené s tímto druhem nákupů připouští, ale pro velkou obezřetnost vedení odborů ho považuje za nepodstatné.

Z jednání KŠ existuje dojem, že se příliš věnovala velká pozornost politickým záležitostem a odborná témata byla potlačena. Odborná část příslušníků KŠ tak neměla možnost plně do jednání vstupovat. Je zřejmé, že politická část vedení Magistrátu není připravena k účasti na řešení krizových situací v krizových orgánech. Chybí příprava školení a účast na cvičeních krizových orgánů. „Chybí cit pro řízení práce a jednání krizového štábu“ a neznalost práce s odborníky. „Pokud nebude zajištěna příprava politické úrovně, stav se nezmění“.

Za pochybení se považuje, že zpočátku se scházel KŠ osobně, až později cestou video konferencí. Kdyby došlo k rozšíření nákazy mezi členy krizového štábu, byl by celý štáb v izolaci (karanténě).

Pro efektivní řešení krizových situací, kdy se krize podobně jako tato, byl vyjádřen názor, že pro značné propojení Prahy a Středočeského kraje a vzájemné ovlivňování se, je účelné řešit krize společně. Buď vytvořením regionu pro řešení krizového stavu propojením Prahy a Středočeského kraje, nebo Prahy a nejbližšího okolí Prahy. Zároveň bylo konstatováno, že z politického důvodu je toto nemožné.

V průběhu řešení krize se prokázalo rovněž, že nejsou vyjasněny pro dobu krizového stavu vztahy mezi vedením hl.m.Prahy a městskými částmi Prahy.

Podobně jako ostatní příslušníci Magistrátu, považuje za problém nedokonalé spolupráce mezi státem a Magistrátem hl.m.Prahy. Tento komplikovaný vztah je chronický a je spojen s určitou mírou nevráživosti mezi oběma stupni. Podobně byl charakterizován vztah mezi Prahou a Středočeským krajem. Důvodem nejsou jen politické, ale i osobní vztahy. Tento problém je identifikován i ve vztahu k Parlamentu ČR.

Spolupráce s KHS je považována za dobrou, ale s výhradami. Ze stavu této organizace je zřejmé, že „hygiena“ byla dlouhodobě podceňována, z čehož plyne i stav této organizace (včetně nedoplněnosti personálem) a problematické řešení krizového stavu.

V prvopočátku byly organizační problémy v odběrových místech. Tyto problémy s postupem času a získáváním zkušeností byly odstraněny.

Z rozhovorů lze nepřímo dojít k závěru, že otázka rozhodování o finančních nákladech krize nebyla považována za prioritní. Je nutné, aby tato záležitost byla prvořadá, a to jak z možného pohledu vlastních restriktivních opatření, tak jejich následných dopadů. Vedení Prahy by mělo mít jasno, jaké ekonomické priority v dalších možných vlnách Covidu 19 má prosazovat.

Navrhuje se:

- Omezit při jednání KŠ politická témata a věnovat větší pozornost odborným záležitostem řešení krizí
- Zajistit přípravu vedení Magistrátu na řídicí roli při řešení krizových stavů, prohloubit znalosti z řízení KŠ a organizací funkčních v době krize
- Finanční záležitosti krizových opatření řešit na „finanční komisi“ Krizového štábu hl.m.Prahy
- Do školení ředitelů sekcí vložit téma financování krizových opatření Magistrátem

Další opatření jsou součástí stati hodnotící krizové řízení.

ix. Funkční oblast „Správa majetku a majetkových podílů“

Radní za uvedenou oblast nebyl řádným členem KŠ, přesto že se při jednání KŠ bylo často jednáno o vyčlenění budov a vhodných zařízení k využití pro potřeby krizových opatření – umístění odběrových míst, umístění stanů, skladů apod. Týká se to i majetků soukromých vlastníků.

V rámci krizových opatření byly využívány technologické firmy hl.m.Prahy, např. pečující o veřejné osvětlení, telematiku, semaforey, kamerové systémy. Vedle rozhodování o zajištění provozu jako technické řešení, úkolem bylo zajistit, aby byl dostatek zaměstnanců pro provoz těchto firem a nestalo se, že se v karanténě neocitnou všichni důležití pracovníci. K tomu byl organizován směnný provoz tak, aby se jednotlivé směny nepotkávaly. Zástupci těchto firem nebyli zváni ani jako přísedící na jednání KŠ hl.m.Prahy. Protože chod těchto firem je zásadní pro chod Prahy, jeví se to jako chyba. Tyto firmy by měly být považovány za prioritní z hlediska zajištění bazálních funkcí hl.m.Prahy. Například, by měli být zaměstnanci vybavováni ochrannými pomůckami v druhé prioritní vlně (např. zaměstnanci PRE, nebo Pražské plynárenské kontrolují byty – odběrová místa – a nemají přehled o tom, kdo je v bytech nakažený). Pokud nemají odpovídající ochranné prostředky, jsou v ohrožení. Názor, že je možné označovat byty, ve které jsou osoby infikované COVID19, je z morálního hlediska nemožné.

Řešeno bylo, jak provádět dezinfekci náplavek, kdo bude mít odpovědnost – bylo řešeno jako doporučení hygieny – ale není systém v tom, která typická místa a jak dezinfikovat. Považuje se za vhodné vyhodnotit, co a jaká zařízení budou zavřena, která místa jsou zařazena k volnému pohybu, a ta na která je určena ke zvýšeným požadavkům na hygienu. Problémem se jeví dětská hřiště, kde neplatí žádná opatření. Děti jsou přenašeči nemoci, a tudíž ohrožují staré lidi.

Po zkušenostech z dosavadní vlny pandemie je nezbytné stanovit konkrétní složení dezinfekcí. Zajistit průkaznost kvality a jaká je jejich účinnost. Z toho vyvodit doporučení o kvalitě dezinfekčních prostředků a která jsou neúčinná. S tím souvisí potřeba centrální organizace na území hl.m.Prahy kdo, co a v jakém pořadí bude dezinfikovat. Zajistit minimální předzásobení ochrannými pomůckami, zároveň zajistit jejich obměnu.

Za hlavní problém je považován nedostatek informací k řízení krizových opatření v oblasti a pro funkčnost pražských organizací a společností a stanovení priorit.

U firem – PRE, Pražská plynárenská apod. fungují pandemické plány. Ty se ovšem vztahují jen na technická řešení. Nejsou plány pro případ nedostatku lidí jako krize s obsahem mj. docházky na pracoviště, směnnost, home office, obsazení klíčových pozic na odborech ...

Na home office nebyl zásadní problém. Odbor byl dvakrát umístěn do karantény. Organizace práce poté již refletovala zkušenosti z průběhu počátku vlny pandemie. V souběhu s home office byla zajišťována směnnost na pracovištích.

Problémy s počítači, počítačová gramotnost a přístup k internetu byl považován za problematický, i když se podařilo improvizací tento problém vyřešit.

Byl identifikován problém turistů. Je očekáván větší turistický ruch, ale s tím, že není dosud systém přehledu o jejich příjezdu. To se týká i občanů ČR vracejících se ze zahraničí. Větší část tohoto úkolu musí být řešena státem.

Evidence údajů ze sdíleného ubytování je velmi nedostatečná. Hotely přistoupily k automatizované recepci – bez osob – s tím souvisí, jak aktualizovat, a tedy mít skutečný přehled o přicházejících a odjíždějících osobách.

Mimopražští návštěvníci musí dostávat jasné pokyny o tom kde a jak kontrolovat svůj zdravotní stav. Kdy aktivovat odběrná místa – mít předem připraveny postupy.

Pro případ 2. vlny musí mít hl.m.Praha jasné postupy a nemusí čekat na ustanovení Krajské HS.

Jasná a srozumitelná komunikace na veřejnost je významná pro efektivní realizaci nařízených opatření. Z přísnějších opatření se nesmí dělat politické téma.

Přenos informací ze státu nebyl koordinovaný, každý z počátku hledal informace, kde se dalo.

Praha má unikátní pozici v rámci celého státu, čemuž komunikace z jeho strany ale nebyla odpovídající. Například nelze ochromit zdravotnictví oblasti Čech, protože by Praha byla zablokována. Do pražských nemocnic se koncentrují specializovaná zařízení.

Navrhuje se:

- při jednání KŠ hl.m.Prahy přizvat příslušné odborníky a vedoucí organizací spravující uvažované objekty. Připravit právní podklady pro tato jednání.
- Definovat, které technologické provozy musí fungovat při tzv. bazálních funkcích hl.m.Prahy. Ředitelé těchto podniků (zástupce) zvat na KŠ hl.m.Prahy
- Pracovníky firem, kteří jsou v rámci své činnosti vysíláni k jednání s občany (odpočty stavu el. hodin, vodoměry atd.) vybavit v úrovni druhé priority respirátory (ochrannými prostředky)
- Určit kdo, jak a jaké veřejné prostory, za které odpovídá hl.m.Praha bude provádět dezinfekci. K tomu je nutné provést i metodu provádění těchto dezinfekcí.
- Provést analýzu kvality dezinfekčních a ochranných prostředků, které splňují požadované standardy, jejich nákup zabezpečit při vytváření zásob pro případnou další vlnu pandemie.
- Určit základní povinnosti k ochraně dětských hřišť, jejich dezinfekci a zásady jejich používání
- Krizovou dokumentaci hl.m.Prahy doplnit o závazné postupy pro pražské podniky
- Krizovou dokumentaci pražských podniků prověřit a doplnit o postupy pandemických plánů, které reagují na nedostatek lidí jako následek pandemie
- Analyzovat pozitivní zkušenosti z využívání home office
- Zvýšit počítačovou gramotnost zaměstnanců hl.m.Prahy, zajistit doplnění odpovídající techniku pro práci mimo kancelář
- Připravit efektivní systém informování turistů a mimopražských občanů ČR o způsobu testování a umístění odběrných míst.

- Provéřit, jaká opatření může hl.m.Praha přijímat nezávisle na státu a Krajské HS v případě, kdy je nutné reagovat na horšící se stav a uvedené úřady postupují pomalu
- Zdokonalit komunikace s veřejností, aby byla srozumitelná a zároveň aby nezpůsobily paniku mezi obyvateli
- Iniciovat s vedením státu jednání o pozici hl.m.Prahy ve státu. Např. zablokování Prahy nebo jiná zásadní omezení mohou způsobit omezení přístupu do pražských nemocnic a tím omezení využívání unikátních a specializovaných zařízení a přístrojů s následným negativním dopadem na zdraví občanů ČR.

x. Odbor „Bytového fondu“

Ubytování nebylo řešeno jako přímý úkol v procesu rozhodování řešení krize koronaviru. Členem KŠ hl.m. Prahy nebyl ani radní odpovědný za tuto oblast. Vzhledem k tomu, že otázky bytového fondu a využití ubytovacích kapacit pro případnou izolaci COVID pozitivních bylo později jednou ze stěžejních otázek, jeví se jako důležité, aby pro tuto krizi byl zástupce této funkční oblasti hl.m.Prahy veden jako řádný člen KŠ. I pro členy odboru a příslušníky, odpovídající za řešení bytových otázek, bylo kritizováno pozdní dodávání ochranných pomůcek, dlouhá doba dodání po objednání. Významně je kritizována otázka povolení přechodu na výrobu vlastních ochranných prostředků, což bylo zpočátku omezováno státem. Zákaz se týkal především respirátorů FFP3. Současný pokyn k předzásobení se ukazuje na chybnost tohoto opatření.

Vlastní problém bydlení nebyl předmětem jednání KŠ. Hlavní pozornost byla věnována ubytování lidí bez domova a jiných potřebných osob. Úzká spolupráce byla navazována a realizována s radní Johnovou. Tato spolupráce je považována za unikátní a příkladná. Spolupráce se odehrávala v zajištění ubytování ve stanových městečkách pro 160 osob (2x80), proplácení ubytování lidí bez domova apod.

Vzorem byla města Londýn, San Francisco a další. Bylo připraveno 6 hotelů pro ubytování 353 osob, jejichž provoz byl podporován „Armádou spásy“. Cílem bylo zajištění ubytování starších osob, handicapovaných osob apod.

V době zpracování zprávy bylo řešeno prodlužování nájmu těchto zařízení. Zároveň je uváděn v život projekt podpory hledání práce pro ty osoby, které je možné zaměstnat. (Tuto službu zpravidla nevyužívají osoby dlouhodobě žijící „na ulici“.) Zároveň se tím řeší snižování nákladů hl. m. Prahy na toto ubytování.

Považuje se za vhodné podobné ubytování řešit i pro zimní období.

Zásadním problémem je, že stát nespolupracuje při řešení tohoto problému. To je pro hl.m. Prahu důležité, protože 60-70 % takových osob je „mimopražských“. O své občany by se měly starat domovské obce. Rovněž není možné tyto osoby odeslat do místa svého trvalého bydliště, protože k tomu není legislativní opora a jejich domovské obce se tomu brání. K tomu by měla být provedena legislativní úprava. Tento stav vyčerpává schopnosti systému hl.m.Prahy, který na takové počty není postaven. Proti tomuto záměru hl.m.Prahy je používán vládou ČR argument, že by se bezdomovci vracely zpět do Prahy a tím by ohrožovali ostatní občany (což není tak úplně pravda, pokud by se o tyto lidi v době krize starala obec, nebyl by důvod, aby ji opouštěli, pokud by v Praze takovou pomoc nedostali).

V závěru je ovšem nutné konstatovat, že opatření přijatá hl.m.Prahu fungovala dobře, i přes uvedené nedostatky.

Podobné problémy byly shledány i v případě osob bez domova jiné státní příslušnosti (asi 10 % ze všech bezdomovců v Praze). Jako neúčinná opatření se jeví postupy cizinecké policie. Mezi osobami bez domova jsou lidé, kteří nemají povolení k pobytu v ČR. Vyhoštění takových osob je téměř nereálné. V tomto smyslu by se měly změnit normy i důslednost práce cizinecké policie.

Problém drogově závislých byl řešen v rámci možností. Tito lidé jsou v zásadě nepoužitelní. Požívání drog v zařízeních bylo zakázáno užívat.

Pozitivní poznatek vyplýval z ubytování především žen, které jsou za „normální situace“ pobytu na ulici vyčerpány, protože jsou často psychicky i fyzicky napadány. Ubytováním v zařízeních se jejich stav zlepšoval, včetně stavu zdravotního. Samozřejmě, že se jedná i o důsledek lepší hygieny, stravování a ochrany před násilím.

Byl zmíněn problém, který vyplývá z výše uvedeného. V případě druhé vlny, jejíž rozsah může být rozsáhlejší, nebo v případě podobné jiné pandemie. Dosud není efektivní systém, jak reagovat na stav, kdy by se do Prahy začalo stahovat velké množství bezdomovců, nebo jinak sociálně slabých, jenom pod dojmem toho, že se Praha o ně postará. Při velikém rozsahu takového pohybu osob by Praha nebyla od určitého množství zvládat situaci.

V případě druhé vlny pandemie bude větší tlak na ubytované na podíl na úhradě nákladů.

Důležitým aspektem je práce s rodinami mající děti a samoživiteli. Hl.m.Praha se snaží o systémové řešení – tedy cílená podpora samoživitelů s limitovaným (minimálním) příjmem. V době krize, kdy rodiče ztrácí práci, nebo jeden z rodičů musí zůstat s dětmi doma, musí být řešení, že se musí sociální systém o takové děti postarat, aby mohli rodiče pokračovat v zaměstnání. V této krizi se v provizorních podmínkách podařilo zajistit péči o děti příslušníků HZS nebo policie. Není to ovšem standardní program.

V době krize se prohlubuje problém osob v exekuci. Dosud se jedná o možné řešení, promítá se do politického řešení s nedokonalým závěrem. Systém musí motivovat ztyto občany, aby pracovali.

V průběhu krize nebyli neplatiči nájmu vystěhovaní z bytů, ale zároveň je upozorňováno, že se může jednat o zneužívání situace.

Navrhuje se:

- Pro případ další vlny pandemie s podobnými dopady na společnost zařadit představitele bytového odboru jako řádného příslušníka KŠ hl.m.Prahy
- Řešení komplexu ubytování a bytových podmínek zařadit to analýz krizového období a přijmout případná opatření pro další období.
- Pomoc bezdomovcům a jiným potřebným občanům svázat s podílem na hrazení nákladů za ubytování, připravit jako re-sociační program.
- Iniciovat jednání se „státem“ o podílu mateřských obcí na péči o jejich občany, je li jim pomoc poskytnuta mimo jejich domovskou obec
- Iniciovat zahájení legislativní práce na nalezení legálně správné cesty, jak vyhostit osobu, která nemá povolený pobyt na území ČR (platí to obecně i pro normální dobu)
- Připravit program promoci rodinám s dětmi a samoživitelům s omezeným příjmem, tak aby byly v době krize vytvořeny podmínky pro pokračování v zaměstnání.

(řada dalších opatření je uvedena v části sociální věci)

xi. Funkční oblast „Zdravotnictví“

Odbor zdravotnictví velmi úzce spolupracoval v době krize s Odborem bezpečnosti. Ačkoli v běžném životě není potřebná úzká spolupráce. Tyto vztahy byly především vztahy koordinace opatření, které se činily podle rozhodnutí ÚKŠ, Ministerstva zdravotnictví a KŠ hl.m.Prahy. Podobně jako v jiných oblastech, za kritické se považuje téměř nulová komunikace se Středočeským krajem.

V počátku krize byly řešeny otázky nastavení zdravotnického systému na podmínky odpovídající situaci rozvíjející se krize koronaviru. V součinnosti s KŠ hl.m.Prahy byly řešeny otázky: Jak se budou aktivovat testovací zdroje a jaká zdravotnická zařízení jsou k dispozici a jak je velký potenciál Prahy, aby bylo možné v maximální míře omezit důsledky nákazy COVID 19. Kapacity odboru zdravotnictví byly doplněny o kapacity Odboru bezpečnosti Magistrátu, byla navázána součinnost s ministerstvem zdravotnictví a ministerstvem vnitra. Zásadní v prvopočátku bylo zajištění ochranných prostředků a jejich distribuce. Toto bylo zajišťováno především cestou Odboru bezpečnosti Magistrátu hl.m.Prahy.

V pozdější době byla odpovědnost více přenášena na vlastní zařízení, i když po dobu krize ji měla většinou ve větší míře vedení hl.m.Prahy. V závěru krize byl vydán úkol zařízením k předzásobení se.

V tomto je zřejmé, že především v počátku krize neprobíhala komunikace s úrovní státu bez problémů. Ačkoli Magistrát hl.m.Prahy byl připraven zajišťovat testování testy PCR, z úrovně ÚKŠ bylo nařízeno testovat tzv. rychlotesty. Tento způsob testování je ale nevhodný pro stanovení skutečné nákazy. Jednání s ministerstvem zdravotnictví bylo neúspěšné. Podle názoru vedení Odboru zdravotního, to vedlo ke zbytečnému šíření nákazy.

V době zpracování zprávy nebyl ještě stanoven přesný přehled o časovém a množstevním plnění. Toto bude provedeno ve fázi vyhodnocení reakce na krizi nákazou koronavirem. Na základě této analýzy bude upřesněna potřeba na případnou druhou vlnu šíření nákazy COVID 19. V současné době jsou nezbytné zásoby udržovány na Magistrátu. K dohodě o využití kapacit nemocnice Na Františku nedošlo.

Praha nedisponuje vlastní nemocnicí. Pouze nemocnice Na Františku je nemocnicí městské části Praha 1.

Magistrát hl.m.Prahy disponuje jen Městskou poliklinikou, Městskou nemocnicí následné péče, Záchranou zdravotnickou službou (která ovšem nemá lůžkovou kapacitu), Centrem léčebné rehabilitace a Dětským domovem. Je odpovědná za řízení 50 zařízení pobytových služeb.

Opatření ministerstva zdravotnictví na vyčlenění lůžek na 100 tis lůžek se jeví jako dostatečné, za současného stavu.

I když byl v maximální možné míře omezen pohyb cizinců, je nutné i pro případ druhé vlny stanovit jasný a srozumitelný systém pokynů pro cizince. V nich by mělo být nejenom jak dosáhnout na zdravotnické zabezpečení, ale především kam se dostavit pro případnou karanténu. Toto nebylo ze strany státu vyřešeno.

Za chybné se považuje to, že nebylo s Magistrátem hl.m.Prahy konzultováno, jak bude v Praze organizována tzv. chytrá karanténa.

Hl.m.Praha organizovalo jen 2 odběrová místa, v závěru krizového stavu bylo jen jedno, v nemocnici Královské Vinohrady. Zpočátku nebylo z úrovně ÚKŠ, který byl zajišťován ministerstvem zdravotnictví, jasné, jak má odběrové místo vypadat a podle jakých postupů odběry provádět. ZZS hl.m.Prahy mimo to organizovala tzv. létající zdravotnické týmy, které nahrazovaly nedostatky pokrytí hl.m.Prahy zdravotnickými zařízeními. Nekoordinovanost z úrovně státu zapříčinila zahlcení některých laboratorních zařízení a prodlužování doby k vyhodnocení testu.

Ze zdravotnického hlediska bylo důležité vybudovat izolační ubytování. Celkově toto se jevílo jako problém, který musela Praha řešit provizorními prostory – např. pro bezdomovce vybudováním 2 stanových městeček. Vzhledem k nízkému počtu nakažených mezi bezdomovci, nebylo nutné je extenzivně využívat.

V tomto přebíralo vedení hl.m.Prahy odpovědnost za městské části hl.m.Prahy, protože městské části nemají odpovídající prostředky.

Vzhledem k tomu, že rozsah krize nebyl tak velký, jak se původně předpokládalo, nebylo ani uvažováno o využití objektů pro ukrytí obyvatel hl.m.Prahy.

Za výrazný problém se považuje nejenom nedostačená informovanost z úrovně státu, pozdní zaslání informací ale i často se měnící rozhodnutí nejvyšších orgánů státu. To se projevovalo – např. v tom, že každý kraj měl svůj systém rozdělování ochranných pomůcek s rozdílnými směrnými čísly jejich využití.

Funkčnost Záchrané zdravotnické služby byla plnohodnotně zajištěna. Pro toto bylo zásadní, že plně fungovala „aplikace“ se kterou pracoval operační manažer a posádky sanitek. Pro plnou funkčnost je ovšem nutné, aby plně fungoval dispečink aktuální péče (DIP vedený Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR), a to nejenom v době krize, ale trvale jako podpůrný systém pro ZZS. Aktualizace informací je optimální nejméně jednou za 24 hod.

ZZS hl.m. Prahy byla připravena na stav krize s předstihem, pro svoji funkčnost nevyžadovala žádná mimořádná opatření. To se týkalo i zajištění ochranných prostředků v době, kdy byly dostupné na trhu s tímto materiálem. Vedení ZZS koordinovalo nákupy s orgány celní správy, což se odrazilo v tom, že nedocházelo k předraženým nákupům ochranných prostředků, jak tomu bylo v některých státních organizacích.

Vztahy mezi KŠ Magistrátu a KHS byly bezproblémové, po odborné linii bez zásadních nedostatků. Přesto, podobně jako jinými představiteli krizového řízení, bylo konstatováno, že byl v minulosti podceněn rozvoj hygienické služby ČR a personální obsazení krajských

hygienických stanic. Rovněž spolupráce s Krajským vojenským velitelstvím hl.m. Prahy je hodnocena jako dobrá.

V krizové dokumentaci ZZS jsou připraveny plány pro případ, kdy dojde vlivem epidemie ke snížení personálu ve struktuře ZZS na úroveň 50% a na úroveň 30%. Příprava na tento scénář chybí v pobytových zařízeních, a to jak ve státních, krajských tak soukromých provozovatelů.

Pro zvýšení schopností ZZS pro další případ pandemie (i jiného typu) bude pořízena speciální tzv. infekční sanitka. Pro celé spektrum aktivit – i mimo krizové stavy byly otevřeny i další problémy. Jedním z nich je zajištění čerpání PHM kdy přestává z různých důvodů fungovat doplňování pohonnými hmotami (personální nedostatečnost, k tomu určených organizací nebo zničení infrastruktury). Možná cesta je uzavřít smlouvu s HZS DPP. Potřeba doplnění PHM do sanitek je v horizontu jednoho dne.

Nezbytné se rovněž jeví nutnost doplnit posádky sanit ZZS o „inlek“ – *individual first aid kit*. Tento požadavek vychází ze zkušeností, kdy jsou členové posádek napadáni agresivními jedinci (viz. 12. srpna). Pro případ zásahu v nebezpečném prostoru, kde může docházet i ke střelbě dává vedení ZZS na zvážení, zda nezařadit do výbavy ZZS sanitku vybavenou modulární ochranou vnějšího pláště sanity (zesílená okna, přídatné zesílení kabiny).

Komunikace a koordinace aktivit ZZS se Středočeským krajem byla mimo ojedinělých případů na odpovídající úrovni.

Jako vhodné řešení se jeví využití mediků k posílení ZZS. V několika případech se tyto aktivity staly základem pro jejich rozhodnutí profesně se touto tematikou zabývat i po odeznění krize i jako zaměření se na jejich profesní kariéru.

Dosud se jeví jako nedořešené používání elektronických žádánek, což v současné době není ideální.

Navrhuje se:

- Projednat s ministerstvem zdravotnictví způsob komunikace a předávání instrukcí v době krizového stavu
- Stanovit způsob pořizování, distribuce a používání ochranných prostředků z úrovně státu.
- Iniciovat jednání s vedením Středočeského kraje o vzájemné spolupráci ve zdravotnické oblasti a vzájemného využití kapacit zdravotnického systému
- Pro případnou druhou vlnu a další podobné krize provést analýzu potřeby ochranných prostředků, možnosti jejich pořízení a distribuci na území hl.m.Prahy
- Zajistit odpovídající množství testů na COVID 19 pro případnou druhou vlnu pandemie a kapacitu laboratoří k vyhodnocování testů.
- Prověřit možnost na území hl.m.Prahy výrobu testovacích prostředků, levnějších a spolehlivějších. K tomu využít potenciál vysokých škol, laboratoří a jiných výzkumných zařízení.
- Do budoucna vyřešit postavení hl.m.Prahy k využívání nemocničních zařízení a jiných zdravotnických zařízení na území hl.m.Prahy.

- V součinnosti s ministerstvem vnitra vytvořit systém informování cizinců a stavu pandemie nebo jiného krizového stavu na území hl.m.Prahy, případně jejich izolaci v případě nákazy.
- Projednat možnost vytvoření karanténních prostor jak na území hl.m.Prahy, tak mimo ně v objektech ve vlastnictví státu nebo hl.m.Prahy
- Zajistit, aby v další vlně nebyli nakažení posíláni do všech nemocnic a nebyla tak narušena léčba ostatních obyvatel. Denně je ve všech pražských nemocnicích na 13 tisíc nemocných.
- Cestou Ministerstva zdravotnictví iniciovat analýzy zdravotnických systémů a systémů nemocnic podle Švýcarského vzoru, kdy byly nemocnice ze 60. Let přebudované na moderní zdravotnická zařízení.
- Cestou MMR doplněk do nově připravovaného stavebního zákona, který umožní zdravotnický zásah s využitím vybudovaných shromaždišť, karantény apod. To povede k lepší funkčnosti zdravotnických mobilních týmů.
- Vzhledem k omezeným kapacitám čerpacích stanic – náhradní zdroje, mají pouze čtyři, personál či zničení příslušné infrastruktury, zajistit čerpání PHM pro ZZS.
- Posádky sanitek ZZS vybavit „inlek“ (individuální lékárnička) – individual first aid kit.
- Ke zvýšení ochrany posádek před napadením střelbou zajistit sanitku ZZS, která bude vybavena modulární ochranou vnějšího pláště vozidla (okna, přídatné zesílení kabiny apod.

xii. Funkční oblast „Sociálních věcí“

Pro řešení následků krize koronaviru je mezi rozhodující oblasti potřebné zařadit oblast sociální. Tato oblast prochází většinou oblastí působnosti odborů Magistrátu hl.m.Prahy. K této oblasti bylo jednáno obecně s radní Johnovou, radním Zábranským, vedením odboru bezpečnosti (JUDr. Štalmachová), odboru sociálního (PhDr. Klinecký) zdravotnictví (Mgr. Ježek).

Za pozitivní lze považovat, že hl.m.Praha se systémově věnuje problematice sociálních služeb i v době, kdy není avizován blížící se problém této oblasti. Proto reakce na krizi koronaviru byla poměrně rychlá a v této oblasti nedošlo k zásadním problémům, které by znamenaly výrazné zhoršení v zajištění sociální podpory.

Přesto je nutné pro přípravu na druhou vlnu koronaviru provést řadu opatření, které buď potvrdí pozitivní zkušenosti, nebo naopak zajistí zlepšení celkového systému krizového řízení hl.m.Prahy.

Pro tento případ krize se negativně projevil fakt, že vedoucí sociálního odboru, nebyl členem KŠ hl.m.Prahy, jen jako přisedící, což mu neumožňuje zasahovat přímo do jednání KŠ ve prospěch sociální oblasti.

Nejenom v této oblasti, ale obecně je kritizován státem zvolený nevhodný systém zajištění a distribuce ochranných pomůcek. Především z počátku se jevil jako nedostačený a v některých případech dokonce kontraproduktivní. Toto se zlepšilo v druhé polovině řešení

krize. V době zpracování zprávy bylo konstatováno, že pomůcek je dostatek. Významnou roli sehrálo rozhodnutí o svépomoci výroby ochranných pomůcek, případně produkce dezinfekčních prostředků. Z tohoto důvodu nepřipravenost zajistit dostatek ochranných prostředků a dezinfekčního materiálu byla kritizována.

Za významný problém byla považována péče o bezdomovce, sociálně slabé, drogově závislé osoby apod. Počáteční obava o možném nekontrolovaném šíření se nemoci mezi těmito komunitami se nepotvrdilo.

Odhadované množství bezdomovců na území hl.m.Prahy je odhadován na 4 000 osob, z toho „na ulicích“ 1 600 až 2 000 (je nutné uvést, že se jedná o odhad). Zbytek osob jsou osoby ubytované na ubytovnách, azylových domech (včetně matek s dětmi v azylových domech). Je dále odhadováno, že se jedná i o 300-500 osob závislých na drogách. Zvláštní skupinu tvoří lidé po výkonu trestu, kteří se nezařadili do normálního života společnosti. Je odhadováno, že 60 -70% lidí bez domova, jsou mimopražští občané.

Významné je, že mezi touto komunitou se nemoc nerozšířila, a to i díky včasnému rozhodnutí KŠ hl.m.Prahy tento stav řešit. Rychlé řešení – vystavění dvou stanových městeček s kapacitou do 160 osob se jeví jako málo vhodné, i když je to rychlé řešení. Proto by bylo správné i pro budoucnost toto opatření ubytování osob, nezavrhouvat. Ovšem pro zimní období by bylo málo vhodné. Jako účinné se jevílo opatření využití prázdných hotelů a hostelů, ubytoven s nezbytným minimálním zaopatřením. Bylo využito 6 takových zařízení s kapacitou ubytování 353 osob. Tato izolace vytvořila příznivé prostředí pro nešíření nákazy mezi těmito lidmi. V době zpracování zprávy toto opatření bylo omezováno a využíváno i pro možný proces resocializace u těch jedinců, u kterých je to možné. Toto opatření bylo přijato podle vzoru z velkých měst, jakým je Londýn nebo San Francisco.

V době zpracování zprávy bylo jednáno o prodloužení nájmu objektů. Zaměření je především na lidi, kteří ztratili práci tedy ne typičtí „bezdomovci“ (lidé dlouhodobě žijící „na ulici“ často tato zařízení nevyužívají).

V této krizi se projevila jako problematická tendence stahování se do Prahy osob bez domova, drogově závislých a sociálně slabých jako do místa, kde je možné najít vhodnější podmínky pro jejich způsob života. Hl.m.Praha má ovšem nastaven systém na počet svých obyvatel a s těmito lidmi systém přímo nepočítá. V době krize koronaviru se podařilo situaci zvládnout, neznamená to však, že by se tato příznivá situace musela opakovat i v jiných případech, jak krize pandemie, tak jiné krizové situace. Především v případě, kdy by nebyly volné kapacity ubytoven, hostelů a hotelů. V ČR není na státní úrovni nastaven systém odpovědnosti obcí za své občany, ani systém pomoci obcím, které se o takové občany starají. Obecně platí, že stát v této oblasti téměř vůbec nespolupracuje. Mimo to není státem nastaven systém péče, nebo dokonce vyhoštění osob – jiných státních příslušníků, bezdomovců, kteří se rovněž do Prahy přesunují. Postupy a možnosti cizinecké policie vyhostit takové občany jsou velmi omezené.

Jako problematické se sejí nedostatečnost kapacit izolace pro bezpříznakové osoby. Toto se jevílo jako kritické v pobytových zařízeních – domovy důchodců, kde byla izolace nedokonalá, a tak způsobila šíření této nákazy. Bylo vytipováno 15 školních tělocvičen a

v zařízení v Bohnicích připraven pavilon č. 32 pro 50-60 osob. Obsluha v Bohnicích by byla realizována dobrovolnickými organizacemi – Červeným křížem především. Mimo to, bylo dohodnuto s církevním zařízením Na Slupi, že bude přijímat nemocné s onemocněním COVI19.

Ve vztahu k lidem bez domova je nutné uvést, že reálná situace (ročního období) napomohla řešit tento problém. Předně se krize odehrává v době příznivého počasí (ne v zimě) a mezi bezdomovci se nemoc výrazně nerozšířila. Pokud by tomu bylo opačně, tato komunita by mohla být katalyzátorem rozsáhlé pandemie na území hl.m.Prahy a Středočeského kraje. Pro propojenost Prahy a přilehlých oblastí Středočeského kraje to musí být varující i pro vedení Středočeského kraje, které ovšem toto nebezpečí nevnímá.

Z průběhu krize koronaviru bylo jako kritické považováno umístění starších osob v pobytových zařízeních. Na území hl.m.Prahy je asi 2 500 osob v domovech důchodců, 1 000 osob v domovech se zvláštním režimem (zpravidla postižené „Alzheimerem“) a 500 osob s různým druhem postižení. Uvedený počet je uveden i s osobami umístěnými v soukromých zařízeních.

Úvahy o přemístění téměř 4 000 seniorů do nemocnic bylo opovažováno za nereálné. Zdravotnická péče o seniory byla zajištěna formou výjezdních zdravotnických týmů (tzv. létající týmy). Pro funkčnost těchto mobilních týmů, ale i obecně pro zajištění rychlého zdravotnického zásahu v době krize (není možnost udělat shromaždiště, filtr, karanténu...), je nezbytné novelovat stavební zákon, ve kterém se tento problém zohlední.

Především paní radní Johnová vyjadřuje pochybnosti o správnosti dřívějšího oddělení domovů důchodců od DPS (domov s následnou péčí). Tzv. DPS byly v roce 2006 zrušeny a nahrazeny byty se zvláštním určením. Tím se omezila i přirozená návaznost mezi jednotlivými druhy zařízení pečující o starší občany.

Paradoxně nebyly problémy s osobami mentálně postiženými, ve většině případů se o tyto mentálně postižené postarali příbuzní. Což ovšem nelze považovat jako cílené a finální řešení, především pokud by se jednalo o krizi jiného charakteru. Bylo považováno za chybné rovněž i z tohoto důvodu, že Magistrát hl.m.Prahy nemá o těchto osobách přehled. Ten má „stát“, protože platí příspěvky, a městské části Prahy.

Celkově lze souhlasit i s tvrzením paní radní Johnové, že se v době krize odhalil problém vytváření velkých seniorských kolektivů (nebo postižených osob) „monokultura“ což se ukázalo, a to nejen v Praze, jako velký problém. Tento způsob ubytování vytváří nepříznivé prostředí, v době krize negativně působící na psychiku, především starších občanů. Mimo to omezení návštěv příbuzných nařízená ÚKŠ nebo KŠ hl.m.Prahy zvýšila tlak na psychiku seniorů, kteří jsou poměrně hodně závislí na komunikaci se svými příbuznými. V té souvislosti je nutné uvést velmi negativní jednostranné prezentování krize ve sdělovacích prostředcích – obecně. Tento způsob informování veřejnosti zpravodajskými televizemi a pořady má negativní dopady i na širokou veřejnost, na seniory zejména.

Obecně panuje názor, že sociální izolace může způsobit větší škody než jiná, méně restriktivní opatření, i když zároveň více riziková. K tomu probíhá analytická práce mezinárodního Červeného kříže na toto téma.

Byl prezentován názor, že zařízení pobytových služeb by se mělo změnit a určitou část vyčlenit jako odlehčovací zařízení, tyto části zařízení je v době krize pandemie možné využívat jako karanténní prostory v době krize. Při zajištění ubytování (v době trvání krize) bezdomovcům, drogově závislým a sociálně slabým v hostelech, hotelech apod., bylo s nelibostí konstatováno, že v době krize byl standard v některých pobytových zařízeních na území hl.m.Prahy z velké části nižší.

Ve vztahu k těmto zařízením byl identifikován problém poukazující na nedostačenou informovanost o skutečném zdravotním stavu v těchto zařízeních, především v soukromých. Kromě toho některé nemocnice nechtěli až do zásahu vedení Magistrátu přebírat nemocné od soukromých zařízení, jejichž průběh nemoci nebyl akutní. To vzhledem ke způsobu ubytování, společného stravování a složitým vyžadování dodržování karanténních opatření vytvářeno prostředí pro přenos nemoci v takových zařízeních. Zejména v počátku krize, mnozí příslušníci ošetřujícího personálu neuměli používat ochranné prostředky.

Obecně byl identifikován problém umístění tzv. bezpříznakově“ nemocných v nemocnicích. Nejenom hl.m.Praha, ale ani stát nemá pro tento druh nemocných dostatek zařízení. Byl učiněn pokus o umístění těchto osob do zařízení Lázně Toušeň. Tento záměr se setkal s odporem místních orgánů, navíc personál nebyl připraven k takovému úkolu. Proto záměr nebyl uskutečněn. Uvedený případ nebyl ojedinělý, ale byl téměř pravidlem, a to i v případě kdy byl vybrán objekt, který byl buď ve vlastnictví hl.m.Prahy nebo jiné státní organizace (PČR) a kdy místní samospráva politickým tlakem zabránila využití takového zařízení.

Jako kontraproduktivní se ukázalo státem nařízené rychlé a neuvážené celoplošné uzavírání služeb pro sociálně slabší rodiny, rodiny starající se o postižené děti. Především sociálně slabší rodiny nemají přístup k internetu a ani elektronická zařízení k distančnímu vzdělávání, komunikaci se zdravotnickými zařízeními apod. Jeví se jako vhodné, aby byla dána krajům větší pravomoc k opatřením uvedeného typu. Stát v tomto případě nedal žádnou jinou možnost než tato zařízení zavřít i s předpokládanými negativními dopady na sociálně slabší.

Zjevný nedostatek lékařské péče v pobytových zařízeních byl nahrazován tzv. létajícími zdravotnickými týmy. Tyto se velmi osvědčily. Po odeznění krize je plánována jejich reorganizace na mobilní pohotovostní službu.

Podle zkušenosti s „létajícími zdravotnickými týmy“, které by se měly transformovat na mobilní zdravotnické týmy, je názor, že by se měly připravit i mobilní pečovatelské týmy k posílení pečovatelské služby na území hl.m.Prahy.

V závěru krize koronaviru se provede pasportizace pobytových zařízení k tomu, aby byl úplný přehled o kapacitách zařízení, počty osob v péči zařízení, počty personálu a jeho připravenost. Tyto údaje budou vloženy do jednotného systému.

V sociální oblasti je považováno za správné a pozitivní rozhodnutí vlády o poskytování sociálních dávek, které se promítlo i do větší vstřícnosti finančních úřadů a jejich snahu o

rychlé vyřízení požadavků. To se příznivě odrazilo na snížení intenzity dopadů krize na sociálně slabé, především rodiny. V době krize byly vypláceny i „nepražským“ občanům, což by ovšem nemělo být pravidlem. Při rozsáhlejší krizi, spojené se zaměstnaností by to v důsledku znamenalo masový přesun sociálně slabých a osob bez domova do hl.m.Prahy, na což není soc. systém hl.m.Prahy nastaven.

Krize koronaviru odhalila problematické důsledky neuvážené privatizace bytů ve vlastnictví hl.m.Prahy. Za současné doby a krize nemá hl.m.Praha žádný účinný nástroj řešení potřeby ubytování sociálně slabých občanů na území hl.m.Prahy. Za současného stavu se stává, že občané, kteří z důvodu opatření nebo následků koronaviru odchází ze svých bytů z důvodů ztráty zaměstnání, odchází přímo do podmínek nouzového ubytování. Tento problém se netýká pouze této krize, ale dopadů krizových stavů obecně. Hl.m. Praha má jen jednu ubytovnu, v červnu s 15 volnými lůžky. Je-li na ubytovně ubytován občan, který je nakažen a přesunuje se do jediného nízkoprahového centra fungujícího v době krize přes celou Prahu, je zároveň tím, kdo roznáší nákazu. Tento stav není možné dále tolerovat.

Při hledání řešení tohoto problému vedení Prahy naráží na neochotu státních orgánů ČR realizovat možné uvolnění objektů pro tuto potřebu hl.m.Prahy.

V současné době je v provizorním ubytování všeho druhu v Praze asi 10 - 20% cizinců. Lze předpokládat, že jako následek této krize, ale obecně, krize jakékoli, dojde ke zvýšení počtu nezaměstnaných, z nichž se bude ve větší míře rekrutovat další skupina bezdomovců, s rizikem přechodu na drogovou závislost. Spolupráce s městskými částmi hl.m.Prahy a kraji ČR byla v tomto případě minimální. Za nezáměr o tuto spolupráce lze ukázat na Středočeský kraj. Panuje názor, že by se kraje měly starat v době krize o své vlastní občany.

Zkušenosti z této krize ukázaly na nutnost rozvíjet paralelní systém péče o sociálně slabé, v těch oblastech, které nepokrývá stát svými zákony. S tím souvisí využívání neziskových organizací, jakými jsou Červený kříž, Armáda spásy a další. Jako velmi progresivní a významná pomoc v době krize se ukázala iniciace hnutí „Pražský dobrovolník“.

Tato iniciativa zahrnovala spolupráci zejména s organizací Oblastního spolku Červeného kříže Praha 1 a dalšími. V průběhu krize byl rozvinut projekt dobrovolné pomoci hl.m.Praha. Celkově bylo v evidenci téměř 5 000 dobrovolníků, reálně iniciativu prokázalo 1 500 dobrovolníků. Úkoly a organizace této iniciativy byly postupně zpřesňovány a provázány a podporovány neziskovými organizacemi, především pak Červeným křížem. Úkolem bylo poskytování služeb, které nejsou kryty státem ani hl.m.Prahou, sociální službou a pomocnými službami. Obsahem aktivit byla i zdravotní pomoc, zajišťování podpory (nákupy, doprava apod.). Důležitá byla rovněž pomoc osobám závislým na drogách, bezdomovcům „na ulici“ v podobě terénní služby. Aby nedocházelo ke zneužívání této iniciativy, byl zajištěn systém ověření pravosti dobrovolníka.

V závěru krize se potřeba dobrovolnické služby snížila, nicméně tato iniciativa se ukázala jako velmi prospěšná a zasluhuje si další rozvoj.

Je evidentní, že přístup hlavního města v této oblasti byl mnohem efektivnější než z úrovně MPSV.

Navrhuje se:

- Při další případné krizi s dopadem na sociální oblast by měl být stálým členem KŠ i vedoucí příslušného odboru.
- Provést analýzu možností výroby ochranných pomůcek pro případ další pandemie na území hl.m.Prahy, zajistit podle doporučení vlády a KŠ hl.m.Prahy zásoby těchto prostředků na dobu nejméně 14 dní, pro další období výrobu v organizacích, ke kterým má přímý vztah hl.m.Praha, a to formou udržování výrobních schopností. Pro splnění tohoto úkolu je nutné provést co nejpřesnější přehled kolik a k jakému účelu byly pomůcky a dezinfekční prostředky vydávány a v jakém čase (období) náběhu a řešení krize.
- Pokračovat v opatření zajištění soustředěného ubytování sociálně slabých osob, bezdomovců a drogově závislých pro případ další krize pandemie. Ponechat jako jednu z možností vybudování stanových městeček, jako účinnější zajistit smluvně případné ubytování v ubytovnách, hostelech apod. Tuto službu zároveň využívat jako systémové opatření k možné resocializaci osob pro tento úkol vhodných.
- Vytvořit plně a trvale funkční systém resocializace bezdomovců a lidí bez práce tak, aby byla sociální péče spojena s odpovídající snahou a možnostmi příjemce soc. podpory o re-sociaci. Současný přístup je neúčinný. (neplatí v případě nemocných, postižených, přestárých apod.)
- Navrhnout, aby stát přijal opatření pomoci obcím v době krize starající se o bezdomovce a aby byla uložena povinnost obcím starat se o své občany. Najít řešení vyhoštění cizích státních příslušníků (bezdomovců, drogově závislých spod.) v době krize, podobně jako tak činí některé jiné státy EU.
- Projednat možnost změny v organizaci ubytování a využívání pobytových zařízení
- Iniciovat jednání s představiteli médií (televizních stanic a rádií – státních především) změnu prezentace krizové situace. To se týká obecně při jakékoli krizi.
- Zajistit vytvoření jednotného informačního systému o stavu (včetně zdravotního) v zařízeních pobytových služeb.
- Průběžně školit ošetřující personál v pobytových zařízeních v používání ochranných prostředků.
- Navrhnout zákonné opatření, kterým se zajistí, aby nebylo bráněno umístování bezpříznakově nemocných v určených zařízeních ve vlastnictví hl.m.Prahy, umístěných mimo hranice hl.m.Prahy.
- Iniciovat jednání o novele nebo zpracování nového pandemického plánu, v němž zakotvit vyšší pravomoc vztahující se k omezování činnosti škol, sociálních zařízení a služeb.
- Zajistit transformaci „létajících zdravotnických týmů“ na mobilní pohotovostní lékařskou službu.
- Provést příslušnými orgány v podřízenosti Magistrátu hl.m.Prahy a ve spolupráci s neziskovými organizacemi analýzu dopadů sociální izolace na občany hl.m.Prahy
- Prověřit možnost postupných stavebních úprav v objektech pobytových zařízení na území hl.m.Prahy jejich rekonstrukci na vyšší standard pobytu.

- V rozvoji hl.m.Prahy plánovat výstavbu bytů pro sociálně slabé občany, kteří jsou ochotní se podílet na nákladech za bydlení, ubytovny a nízkoprahová zařízení pokrývající v možném rozsahu plochu hl.m.Prahy a ve vzájemné blízkosti, aby se zabránilo pohybu nemocných po Praze z důvodu návštěvy center.
- Projednat s Ministryní práce a sociálních věcí způsob reakce v případě negativního vývoje nezaměstnanosti, tak aby s předstihem bylo možné soc. systém hl.m.Prahy na tuto situaci připravit. K tomu jednat i s jednotlivými městskými částmi hl.m.Prahy a s vedením krajů ČR. K tomu iniciovat novelu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (v platném znění).
- Do krizových plánů hl.m.Prahy zapracovat možnou situaci, kdy v rozsáhlé krizi (jakékoli) se prudce zvýší nezaměstnanost a lidé se začnou stahovat do Prahy, protože se Praha o „své občany“ stará.
- Provést rozbor iniciativy „Pražský dobrovolník“. Definovat oblasti, ke kterým se tato iniciativa může vztahovat, jakou organizaci iniciativy zvolit a jak koordinovat s aktivitami neziskových organizací. Definovat kdo a za jakých podmínek může být členem dobrovolníků. Zároveň určit, jak hl.m.Praha bude o dobrovolníky pečovat tak, aby byl zachován nezbytný počet dobrovolníků, jejich vzdělávání a další podpora.
- Provéřit možnost, případně zahájit projekt mobilních týmů pečovatelské služby.

xiii. Funkční oblast „Školství, mládeže a sportu“

Radní pro školství není stálým členem KŠ, což i on sám považuje za problém. Obzvláště v situaci, kdy se omezení týkala všech středních a jiných škol, které HMP zřizuje. Jde o 100 středních škol a 306 vyšších odborných škol. Jejich ekonomický propad, vzhledem k tomu, že musely zastavit svou činnost, se odhaduje na 150 milionů korun. Na jednání KŠ byl zván zástupce odboru, což v zásadě eliminuje předchozí poznámku na adresu nečlenství v KŠ hl.m.Prahy. Na komunikaci s KŠ MHMP si vedení odboru nestěžuje. Odbor ale nikde nemá kodifikovány povinnosti pro případ krize či jiného ohrožení bezpečnosti. Ředitelka si vytvořila vlastní krizový štáb, což lze hodnotit velmi pozitivně.

Tak jako pro všechny, byla situace krize koronaviru nová, „nikdo nic nevěděl“. Ministerstvo školství nesehrálo žádnou roli, nedávalo žádné pokyny, kterými by se mohli řídit. Na rozdíl od tohoto postoje radního, ředitelka odboru byla spokojena, měli vytvořenou skupinu s MŠMT prostřednictvím WhatsApp. Dostávala informace, ale žádné direktivní příkazy. Mezi hlavní věci, které v té době řešily, bylo:

- Nákup notebooků pro školy, routery darem od Vodafone k připojení na internet. Navíc k své agendě šili roušky, tiskly se štíty. Nákup pro odbor školství neřešili – odbor fungoval normálně, jak měl.
- Vytipování a zřízení školních zařízení pro děti příslušníků IZS. Ve finále šlo o 21 škol a 300 žáků. Podle místa bydliště si děti zařazoval školský odbor. Jedná se jen krizový stav. Služby poskytovány i ne městským organizacím – např. PČR. Tzv. půjčené školy byly řešeny i s městskými částmi, tedy nebyly magistrátu, ale městských částí, koordinoval magistrát.
- Sledování opatření ze zahraničí, nebylo to ale hlavním zdrojem.
- Odbor byl pro to, aby se školy už do prázdnin neotevřely, respektovali vládní nařízení.

- Metodika výuky a použití nástrojů ležela na ředitelích jednotlivých škol, dostávali k tomu ale metodické pokyny od školského odboru. Vytvořil se vlastní portál na učení, kromě učITELKA bylo vytvořeno několik dalších portálů a Facebookových skupin, učitelé se navzájem inspirovali.
- Někteří starší pedagogové se báli učit v podmínkách možné nákazy, povinnost učit jim nebyla nařizována.
- Výuka ve speciálních školách nebyla možná
- Spolupráce se Středočeským krajem nebyla příliš dobrá, přitom na školách zřizovaných MHMP studuje asi 25% žáků ze zmíněného kraje.
- Ukázal se problém s kázní a zdravotní gramotností dětí.

Problematika home office:

Byl fungující, rotace zaměstnanců odboru rozdělena po skupinách. Dvě rotovaly, jedna byla stálá v místě odboru. Některé pozice nelze uzpůsobit na home office. Ředitelka odboru tomu obecně nakloněna není, je ráda, když její podřízení jsou na pracovišti. Nutný mentoring vedoucích organizujících home office. Problém byl ve vybavení technikou a přístup k internetu.

Vzhledem k možné druhé vlně, kdy už by stát nečinil plošná opatření, a při eventualitě toho, že by Praha musela vyhlásit stav nebezpečí odbor, připravuje:

- Přes léto se každá škola musí vybavit na distanční výuku. Cca 3% žáků nebylo vybaveno a bylo potřeba jim pomoci. Školám poslali 400 milionů na boj s koronavirem. Notebooky jsou majetkem příslušné školy a ta je půjčila dětem. Celkově je Praha a její školy připravena.
- Zdokonalit distanční systém výuky, byť v něm bylo dosaženo velkého pokroku. Krize posunula učitelství dopředu. Starší učitelé se museli seznámit a pracovat s novými metodami výuky s využitím IT.
- Základní školy, které jsou v gesci jednotlivých městských částí, jsou připraveny. Jedná se o 100 škol a asi 200 tisíc dětí.
- S ČCK – vytipováno 18 míst pro případnou druhou vlnu do 48 hodin připraveno k umístění seniorů, jde především o tělocvičny škol. Při omezeném počtu přemísťovaných osob by nemohlo být využito mimopražských zařízení MHMP, tak jako v první vlně.

Navrhuje se:

Velmi dobře spolu komunikují a spolupracují úředníci zainteresovaných odborů MHMP. Vztah k ředitelství magistrátu a odboru bezpečnosti je hodnocen jako dobrý a funkční. V rámci odboru není velká podpora home office, celkově není zřejmé, čeho se tím má dosáhnout. Při špatném pojetí z toho může být „prodloužená“ dovolená pro vybrané pracovníky. V žádné dokumentaci nejsou stanoveny povinnosti v případě krizových situací.

- Zpracovat veškeré zkušenosti z řešení koronavirové krize, začlenit je do dokumentace odboru, potřebné výstupy doplnit do krizové dokumentace odboru bezpečnostní.
- Doplnit povinnosti odboru, případně radního, v problematice bezpečnosti a krizového řízení.

- Dokončit přístupy k internetu, případně vybavenosti žáků a studentů pro případné distanční studium.
- Ověřit připravenosti pedagogů na nový způsob výuky.
- Pro případný home office učinit příslušná organizační opatření a technické zabezpečení.

xiv. Funkční oblast „Dopravy“

Tématikou dopravy se zabývala i jednání, která byla zaměřena na ochranu před koronavirem, částečně i jednání s představiteli KHS Praha a obecně jednání týkající se krizového řízení a opatření s ním spojená.

Ačkoli je doprava a městská doprava zvláště považována za důležitou, nebyl radní, ani vedoucí odboru doprava řádným členem krizového štábu. Na jednání byl přizván, ale neměl rozhodovací právo, což je považováno vzhledem k důležitosti tohoto segmentu pražského života za chybu. Platí to i pro případné jiné krize. Narušení pražské dopravy by ohrozilo funkčnost Prahy jako takové. Mimo to, je Praha velmi důležitým dopravním uzlem a městská doprava zajišťuje pohyb cestujících mezi terminály jednotlivých druhů dopravy. Problém je i v tom, že metro není považováno za kritickou infrastrukturu státu a to z důvodu, který je absurdní. Nespojuje více měst.

K této krizi koronaviru je důležité, že prostředky městské dopravy jsou považovány za riziková místa, kde může docházet k přenosu nemoci.

Náměstek pro oblast dopravy odpovídá za celé spektrum aktivit, včetně koordinace a řízení dopravních systémů, řešení parkovacích zón, PiD, problematiku taxislužby, spolupráci jednotlivých dopravců v hl. m. Praze a pražské aglomeraci a s městskými částmi atd. (viz Působnost členů Rady hl.m.Prahy). Doprava bezesporu patří ke kritickým oblastem, na kterých závisí základní (bazální) funkce Prahy. Z tohoto důvodu by měl být náměstek primátora pro tuto oblast řádným členem KŠ, nejméně však přisedícím. Podobně jako v jiných oblastech bylo konstatováno, protože je Praha důležité administrativní i průmyslové centrum ČR, Primátor hl.m.Prahy by měl mít své stálé místo v ÚKŠ a vláda by měla věnovat Praze zvláštní pozornost.

Bylo konstatováno, že vyhlášení nouzového stavu celkově pomohlo k přijímání včasných opatření a k zabránění šíření nákazy v dopravních prostředcích a nákupu nezbytných ochranných pomůcek a zařízení (např. dopr. značek, informačních tabulí ...)

Pro práci odboru bylo typické, že považuje podřízené orgány za nevhodně sestavené, a tedy pro tuto krizi nefunkční. Konkrétně se jedná o Odbornou skupinu pro dopravu. Ta není složena z odborníků, kteří by byli experty na krizové řízení. Proto tuto skupinu nesvolal, i když v případě potřeby by ji samozřejmě využil. Na podporu svých rozhodování využíval ad hoc vytvořenou skupinu, která odpovídala potřebám reakce na krizi.

Pozitivní v době krize bylo to, že ještě před vydáním pokynů z úrovně státu, byla přijímána opatření k zabránění přenosu nemoci v dopravních prostředcích. Např. Praha byla jedním z prvních měst, kde bylo nařízeno v dopravních prostředcích používat roušky k zabránění šíření nákazy.

Rovněž komunikace s Mezinárodní asociací dopravních podniků vytvořila poměrně věrný obraz budoucího vývoje v Praze. Ten byl vytvořen na základě výměny informací s dopravními podniky zejména asijských států (Taiwan např.), které již zkušenosti měly. Současné analýzy zpracované ve Francii ukazují i na fakt, že pravděpodobně krátkodobý styk v dopravních prostředcích městské hromadné dopravy není tak nebezpečný, jak se v počáteční fázi krize uvádělo. To neplatí pro leteckou dopravu. Z tohoto pohledu bylo konstatováno, že čekat na „stát“ by bylo problematické.

S tím souvisí obecně kritizovaný přístup státních orgánů, které nezajistily včas odpovídající množství ochranných prostředků. Na místo, aby se zaměřil na místní zdroje, zvolil jednodušší cestu pořízení většiny roušem z Čína. Na rozdíl od státu, cestou DPP bylo zajištěno vyhledání českých firem, které byly schopny zajistit výrobu ochranných pomůcek. Problematické se jevílo to, že tyto firmy nebyly schopny vyrábět ve velkých sériích. Přesto by neměly být vynechány.

Podobně jako jiní vedoucí funkcionáři Magistrátu hl.m.Prahy, je vyjadřována kritika na adresu rozhodování státní úrovně. ÚKŠ buď nekomunikoval vůbec, nebo se zpožděním. Mnohem závažnější se jeví, že jeho rozhodování bylo nepředvídatelné. (v první fázi krize nebyl ÚKŠ svolán, ale rozhodovala vláda).

Pro některá rozhodnutí nebyl časový prostor pro jejich realizaci. Tento fakt je demonstrován na měnících se rozhodnutích o způsobu využívání „modrých zón“. Zásadní kritika pro oblast dopravy je směřována na pasivní roli Ministerstva dopravy. To buď nekomunikovalo vůbec, nebo se jeho doporučení dostávaly na úroveň opožděně cestou ÚKŠ. Významný problém se tak projevil v neschopnosti MD koordinovat dopravu mezi kraji. Pro hl.m.Prahu za podmínek možného rozvinutí nákazy je zásadní najít řešení řízení dopravy mimopražských občanů, kteří denně „pendlují“ do Prahy v počtu cca 360 000 lidí z toho asi 20% vlastními auty. Aktivity MD se projevíly jen ve vypsání grantu o 33 mil CZK grantu na ochranné prostředky v MHD (ještě v době zpracování zprávy nebyl realizován) a nevhodné video „jak se chránit v prostředcích MHD“.

V tomto případě, podobně jako v jiných oblastech se ukazuje na omezenou komunikace mezi vedením hl.m. Prahy a vedením Středočeského kraje. Politický pohled na vztah mezi „Prahou“ a Středočeským krajem byl na škodu efektivního řešení krize. Tento nesoulad se projevil např. v rozdílném přístupu ochrany řidičů autobusů. Navrhovaná opatření nebyla přijata bez udání důvodu. Určitý podíl na tomto stavu má i „Praha“, protože ani zástupci Středočeského kraje nebyli přizváni na jednání o problematice příměstské dopravy. Na druhou stranu, spolupráce na úrovni výkonných složek obou krajů, tedy ROPID a ISDK je hodnocena pozitivně. Pro dopravní spojení do příměstských oblastí hl.m. Prahy je používáno až 30 autobusů denně.

Krize má negativní dopady na příjmy PiD. Odhaduje se, že k polovině června ztráty činí 1,6 mld.

Ztráta je způsobena dramatickým úbytkem turistů, omezeným pohybem pražských i mimopražských občanů. K redukci ztrát byly omezeny počty linek a intervalů pohybů prostředků dopravy.

Jako krizovou variantu se navrhovalo použít pro provoz PiD „sobotní provoz“. Toto opatření ale nebylo nutné použít. V době krize byl použit prázdninový poloprovoz, pak prázdninový režim.

Přijatá opatření k ochraně vlastních zaměstnanců se pozitivně projevila v omezeném množství nakažených zaměstnanců oblasti dopravy. Celkem bylo k 17. 6. 2020 evidováno 7 nemocných zaměstnanců, z toho jen 3 řidiči. Ve všech případech se jednalo o nákazu z pobytu v zahraničí. Lze tedy považovat opatření k ochraně obsluh (řidičů) prostředků veřejné dopravy za efektivní. Mezi ně například patřilo přidělení tramvaje, nebo autobusu jednomu, max. třem řidičům, oddělení prostoru řidiče od prostoru cestujících, zrušení přímého prodeje jízdenek v autobusech, fázování práce na opravách zařízení a prostředcích s cílem snížit počet zaměstnanců na jednom místě (jak na „povrchu“, tak v metru). Na druhou stranu, některá opatření – ukončení používání tlačítek pro chodce na přechodech, na dveřích dopr. prostředků se po odeznění vrcholu krize považovalo za nadbytečné. Protože se podařilo výrazně omezit šíření nákazy v prostředcích veřejné dopravy hl.m.Prahy, některá připravená opatření nebyla realizována nebo nebyla realizována v plném rozsahu. V této době budou dále používány dezinfekční prostředky u vchodů do metra.

Jako důležité se jeví i trvanlé preventivní informace pro cestující a pro zahraniční turisty. Cílem je i vrátit důvěru cestujících ve veřejné dopravní prostředky, zejména v metro.

Zkušenosti také ukazují, že se řada podnikatelů pokusila zneužít doby koronaviru a pokusila se prodávat prostředky, které nebyly plně funkční, nebo úplně nefunkční. Protože se řadu z těchto nepoctivých podnikatelů nepodařilo „podchytit“, měl by to být úkol budoucí analýzy.

Navrhuje se:

- Zařadit náměstka Primátora pro dopravu do KŠ jako řádného člena s právem hlasovat, nejméně však přisedícího.
- Vypracovat postupy specifické pro oblast dopravy jako součást (příloha) KŠ hl.m.Prahy a to pro všechny druhy krizí a zajistit přípravu materiálu na opatření (např. mobilní značky).
- Dále rozvíjet spolupráci s Mezinárodní asociací dopravních podniků.
- Projednat nastavení efektivní součinnosti s Ministerstvem dopravy.
- Navrhnout zvýšení pravomocí (nebo jejich uplatnění) pro koordinaci dopravy mezi jednotlivými kraji.
- Iniciovat jednání s vedením Středočeského kraje o lepší spolupráci v oblasti koordinace opatření a realizace dopravy mezi oběma kraji.
- Pro případ další vlny pandemie být připraveni, že se bude muset hl.m.Praha spolehnout sama na sebe, využívat i jiných zdrojů informací a materiální podpory než z úrovně státu.
- Vyhodnotit negativní dopady na rozvoj PiD jako následek snížení příjmů v době krize a stanovit postupy, jak tuto ztrátu nahradit, nebo ji eliminovat.
- Bude-li to možné, zpracovat analýzu možnosti rozvoje pandemie jako následku přenosu nákazy v prostředích městské hromadné dopravy (pokud to umožní zdroje informací).
- Uložit revizorům povinnost kontroly dodržování nošení roušek.

- Vyhodnotit efektivitu ochranných opatření v prostředcích veřejné dopravy, zobecnit a provést preventivní opatření jako trvalá a opatření pro přípravu na případnou další vlnu pandemie.
- Vytvořit seznam nepoctivých podnikatelů, kteří nabízeli nefunkční nebo nevhodné ochranné prostředky a ty vyloučit z možných příštích akvizic tohoto materiálu.

xv. Městská policie hl.m.Prahy

Z hodnocení činnosti městské policie je zřejmé, že tato složka hl.m.Prahy byla připravena relativně dobře s odpovídajícím předstihem, tedy před tím, než pandemie vypukla v ČR. Městská policie se předzásobila za výhodnou cenu potřebnými ochrannými pomůckami a dezinfekčními roztoky, což vytvořilo vhodné podmínky pro práci policistů. Dosud bylo utraceno přes 20 mil CZK, v současné době probíhá další nákup formou výběrového řízení v hodnotě 5 mil CZK. Vedení Městské policie provedlo včas reálnou analýzu možného vývoje v ČR podle toho, jak se odvíjela situace v Číně. Lze to považovat za velmi pozitivní.

Na druhou stranu, Magistrát hl.m.Prahy se odmítl k nákupům Městské policie připojit, což se později ukázalo jako zásadní problém. Koncepčním nedostatkem bylo to, že nebyla zajištěna řádná certifikace, na což některé organizace doplatily.

V závěrech je uváděno, že tato – první vlna byla problémem jednodušším než případná druhá vlna. Názor vychází z toho, že byla pozornost soustředěna téměř výhradně na tuto krizi a občané byli disciplinováni. Byl vyhlášen nouzový stav, kdy bylo možné provést řadu kroků v legislativě ve zkrácených termínech. Tohoto nebylo využito.

Městská policie zajistila přestavením dvou vozidel pomoc odběrným místům, která byla zejména v počátku velmi přetížená.

Vedení Městské policie bylo přizýváno k jednání KŠ hl.m.Prahy. Do projednávané problematiky mohlo vedení Městské policie vstupovat. Z tohoto pohledu nebyly vzneseny žádné výhrady ke vztahům v rámci krizového řízení.

Za dlouho neřešený problém, hodnocený jako zásadní je, že Městské policie/obecní policie nejsou vůbec uváděny v příslušné legislativě, což výrazně snižuje možnost jejího využití. Již v roce 2014 byla navrhována novela zákona o obecní policii, která ovšem v zásadě po změnách v Parlamentu ztratila původní smysl. Částečně tento stav změnilo nařízení vlády, které je ovšem vztahováno jen na tento případ krize – COVID19. S touto problematikou se zabývala i státní PČR. Stav změnila až novela zákona „č. 243“. Neodpovídající legislativní opora snižuje efektivnost práce policie, v současné době řeší cca 55 případů denně za nedodržování opatření v souvislosti s opatřeními „koronavirus“.

Podobně jako ostatní vedoucí odborů a radní, kritika byla vedena na úroveň státu, řízení krize, často se měnící rozhodnutí a opatření z úrovně státu.

Vzhledem k včasné přípravě na krizovou situaci, nebyl identifikován problém se zabezpečením směn a tzv. home office.

Spolupráce s PČR byla dobrá. Je ovšem nutné uvést, že především kvůli dobrým vzájemným vztahům, které řadu potenciálně konfliktních okamžiků vyřešily.

Městskou policii zatěžuje to, že PČR některé oblasti předává na řešení Městské policii. Typické je to např. v dopravě. To ovšem odporuje původnímu určení městských/obecních policií.

Závěrem lze uvést, že současná Městská policie je na kvalitativně vyšší úrovni, než kdy byla zakládána s mnohem vyšším potenciálem, než je využíván.

Navrhuje se:

- Provést analýzu činností a rozhodovacího procesu u Městské policie hl.m.Prahy a využít zkušeností, které byly získány z období 1. krize koronaviru.
- Iniciovat další novelu zákona o obecní policii s cílem vytvořit podmínky pro její využití v době krize, a to v celém spektru hrozeb.

5. Hodnocení krizové dokumentace

Orgány krizového řízení Magistrátu hlavního města Prahy zpracovali celou škálu dokumentace v duchu zákona o krizovém řízení – č. 24/2000 Sb. Tato dokumentace formálně splňuje požadavky, které jsou na ni kladeny. Nejlépe je zpracována ta část dokumentace, která se vztahuje k opatřením a postupům v případě povodní. Toto vychází z více reálných zkušeností, které funkcionáři Magistrátu hl.m.Prahy, především pak odboru bezpečnosti, mají, a které mají i orgány HZS hl.m.Prahy (jsou podle zákona o krizovém řízení zpracovateli plánů). Aktualizace a úpravy krizové dokumentace se provádí podle výsledků pravidelných cvičení, které jsou organizovány HZS hl.m.Prahy. V poměrně dobrém stavu je dokumentace, která byla doplňována po provedeném cvičení v roce 2014 „Blackout“. Přes uvedené, ještě je nezbytné tuto část plánu krizové připravenosti doplnit, a to především i ve vztahu na „pražské firmy“, které jsou důležité pro zachování bazálních funkcí hlavního města v případě rozsáhlého výpadku elektrické energie. Vzhledem k tomu, že by rozsáhlý výpadek elektrické energie zasáhl i území Středočeského kraje, je nutná harmonizace příslušné části krizových plánů.

Plány a opatření k řešení pandemie vychází z pandemického plánu zpracovaného Ministerstvem zdravotnictví a dalších plánů a postupů k této krizi se vztahujících. Tyto byly zpracovány a doplněny HZS hl.m.Prahy. Na jejich základě je zpracován pandemický plán hl.m.Prahy. Celá tato dokumentace je vytvořena ve vztahu na chřipkové pandemie, případně pandemie způsobené mutací chřipkového viru. Proto není tato dokumentace plně použitelná pro tuto pandemii COVID 19 a bude nutné ji doplnit na základě zkušeností z řešení této krize. Krizová opatření jsou řízena KŠ hl.m.Prahy a hlavními funkcionáři hl.m.Prahy. K tomu jsou zpracovány příslušné dokumenty a postupy.

Celkově je nutné uvést, že všechny plány krizového řízení jsou zpracovány, ale nepředpokládají podmínky, které znamenají omezení aktivit (ve všech případných krizích) orgánů, organizací a zařízení, která v dané krizi plní své zákonné povinnosti, což je nová zkušenost, kterou získala nejenom hl.m.Praha, ale i vedení ČR.

Pro odstranění nedostatků v dokumentaci krizového řízení v návaznosti na pandemii COVID 19 je nezbytné dokumentaci detailně prověřit a doplnit o nové poznání získané v první fázi krize koronaviru.

Orgány krizového řízení jsou zpracovány tyto dokumenty:

- přehled možných zdrojů rizik a analýzu ohrožení,
- Krizový plán hl. m. Prahy,
- Havarijní plán hl. m. Prahy,
- vnější havarijní plány, pokud jsou schvalovány primátorem hl. m. Prahy,
- Povodňový plán hl. m. Prahy,
- Traumatologický plán hl. m. Prahy,
- Pandemický plán hl. m. Prahy,
- Dílčí plán obrany hl. m. Prahy,
- Plán plošného pokrytí hl. m. Prahy výjezdovými základnami zdravotnické záchranné služby,
- Plán plošného pokrytí hl. m. Prahy jednotkami požární ochrany,
- Poplachový plán integrovaného záchranného systému v hl. m. Praze,
- finanční zabezpečení připravenosti hl. m. Prahy a složek integrovaného záchranného systému na krizové situace a jejich řešení na území hl. m. Prahy,
- stav připravenosti složek integrovaného záchranného systému v hl. m. Praze,
- závěrečná zpráva o hodnocení krizové situace v hl. m. Praze,
- návrh ročního plánu kontrol prováděných v rámci prověřování krizové připravenosti hl. m. Prahy u městských částí, právnických osob a podnikajících fyzických osob a závěrů těchto kontrol,
- návrh ročního plánu cvičení složek integrovaného záchranného systému hl. m. Prahy a orgánů krizového řízení v hl. m. Praze a jejich vyhodnocení,
- pracovní plán BR HMP na příslušný kalendářní rok,
- Statut a Jednací řád BR HMP,
- Statut a Jednací řád KŠ HMP,
- další dokumenty a záležitosti související s připraveností hl. m. Prahy na krizové situace a jejich řešení.

6. Hodnocení práce krizových orgánů v době krize koronaviru

Krizové orgány hl.m.Prahy byly připraveny řešit standardní krizové situace a nebylo plně připraveno řešit tuto specifickou situaci krize COVID19. Počáteční část krize bylo možné řešit především proto, že stát vyhlásil stav nouze. Krizové orgány Magistrátu hl.m.Prahy tedy většinu úkolů přebíraly z úrovně státu, jehož vedení rovněž v počátku této krize nebylo schopno správně na vznikající krizi reagovat. O tom svědčí nejasnosti o způsobu řízení krize z úrovně státu. Protože v počáteční fázi krize převzal stát odpovědnost za řízení krizových opatření, hl.m.Praha neměla potřebou připravit zásadní opatření. Přes počáteční problémový vztah mezi úrovní státu a Magistrátem hl.m.Prahy, (mezi něž patří pomalé pronikání informací, časté změny v rozhodnutích a podceňování role hl.m.Prahy jako významného regionu ČR) se postupem tento stav zlepšoval, tak jak se vedení státu bylo schopno orientovat v krizové situaci.

Složení krizového štábu hl.m.Prahy nebylo optimální a jeho činnost vykazovala řadu nedostatků, nicméně po počáteční improvizaci svoji roli splnil.

Práce krizových orgánů hl.m.Prahy zejména v úvodním období nevyžadovala přijímat zásadní závazná rozhodnutí, které by zároveň musel svými orgány vymáhat. V tomto smyslu je zřejmé, že Magistrát nemá efektivní nástroj k vymáhání plnění opatření vydaných z úrovně

státu a opatření vlastních. Tato skutečnost se může negativně promítnout v případě druhé vlny, kdy stát přenesou významnou část odpovědnosti na úroveň krajů, tedy i na hl.m.Prahu. Za pochybení lze považovat počáteční jednání KŠ při osobní účasti všech členů KŠ, což mohlo teoreticky vyústit v infikování všech členů KŠ a tím je vyřadit z činnosti. Tento stav se změnit po zjištění závažnosti nákazou koronavirem.

Vedení hl.m.Prahy bude muset pečlivě zvážit svůj vlastní postup pro případ, že by došlo k závažnému nárůstu nakažených v Praze. Ze současných zkušeností vyplývá, že bude nutná užší součinnost a koordinace s krajskou hygienickou stanicí, která bude vydávat opatření ke zvládnutí případné 2. vlny krize.

V uvedených podmínkách je nutné, aby byly připraveny postupy krizových orgánů pro uvedený případ. Vedení hl.m.Prahy se musí připravit na stav, kdy sama Praha vyhlásí „Stav nebezpečí“ v Praze, pravděpodobně s omezeními na oblasti výskytu koronaviru.

Činnost KŠ odpovídajícím způsobem zajišťoval odbor bezpečnosti svými pracovníky, a především ředitelkou odboru, která je jeho tajemnicí. Je zřejmé, že stávající dokumentace neodpovídá potřebám takového typu krizové situace. Tu je nutné komplexně dopracovat. Do té doby, s ohledem na možný výskyt druhé vlny, je nezbytné připravit základní postupy, jak pracovat v období do vzniku možné druhé vlny. Jejich realizace by měla být zahájena okamžitě.

Jako slabina se ukázala neprovázanost aktivit krizového řízení Magistrátu hl.m.Prahy a jednotlivých městských částí hl.m.Prahy, které i v krizové situaci vyžadují poměrně velkou míru nezávislosti na vedení hl.m.Prahy. Tato situace by mohla zapříčinit nekoordinovanou a neefektivní realizaci krizových opatření s negativními následky takového stavu.

Výrazně problémový je vztah orgánů krizového řízení hl.m.Prahy a Středočeského kraje.

Spolupráce se složkami IZS byla zajištěna na potřebné úrovni, i přes to, že se prokázalo, že ustanovení zákonů vztahující se ke krizovému řízení neodpovídají současné době. Je zřejmé, že je potřebné přistoupit k revizi zákonů krizového řízení.

7. Závěr hodnocení období krize „koronaviru“

Ze zjištění lze učinit závěr:

- A. Město Praha a Magistrát hl.m.Praha zvládly krizi a ochránily občany hl.m.Prahy před možnými závažnými dopady této krize.
- B. I přes celkově pozitivní hodnocení celého období krize, je nutné uvést, že především počáteční fáze krize byla plná improvizací, které vycházely z nepřesně zpracované dokumentace krizového řízení a jen povrchně zpracovaného krizového scénáře „pandemie.“
- C. Je nezbytné provést komplexní analýzu celého období a činnosti Magistrátu hl.m.Prahy a vyvodit odpovídající závěry ve všech oblastech (nejen krizového řízení)
- D. Iniciovat jednání s vedením státu o změně vztahu ústředních orgánů ČR a hl.m.Prahy, posílit samostatnost hl.m.Prahy (rozdílné postavení Prahy mezi kraji ČR).
- E. Projednat s vedením Středočeského kraje změnu současného vztahu, který je ovlivněn politickými postoji a připravit se na případnou další vlnu krize „koronaviru“.

Tu řešit ve vzájemné úzké součinnosti (důvodem je provázanost Prahy se Středočeským krajem, a tedy i vzájemné ovlivňování se).

- F. Posílit vlastní „nástroje“ pro zvládnání krize, a tím vytvořit podmínky pro větší efektivnost při zvládnání krizí. Proto iniciovat změny v zákonech vztahujících se k přípravě na řešení krizí a na jejich zvládnání.
- G. Iniciovat změny zákonů vztahujících se ke krizovému řízení (důraz na změnu zákona o krizovém řízení, IZS apod.).

Doporučení pro oblast krizového řízení

Navrhuje se dále postupovat:

Vydat předběžná opatření, pro případ nenadálého vzniku další vlny, před dopracováním hlavního dokumentu.

- a) Projednat s vedením hl.m.Prahy postup
  - i. Časový plán
  - ii. Stanovení pracovních skupin
  - iii. Určení obsahu nového pandemického plánu (nejenom na koronavir)
  - iv. Zhodnocení reálného stavu a výstupů jako úkolů k další práci
  - v. Jednání s dotčenými organizacemi (pražskými i mimo pražské, státní i soukromé)
  - vi. Porovnání současného plánu a potřeb vyplývajících ze zkušeností a analýz
  - vii. Stanovení nového systému krizového stavu reakce na „jakoukoliv“ pandemii, který obsahuje např. hygienicko epidemická opatření, materiální zabezpečení (síly a prostředky), systém řízení, ekonomická, bezpečnostní, personální opatření
  - viii. Projednání odbornými orgány hl.m.Prahy
  - ix. Projednání se státními orgány
  - x. Projednání v zastupitelstvu (před tím v nejužším vedení)

b) Příprava na druhou vlnu – září 2020

- dokončení revize a doplnění veškeré dokumentace (manuály, vzorové dokumenty, stanovení úkolů)
- stanovení nutných zásob v humanitárním skladu
- definování co bude spouštěčem přípravy na II. vlnu – Pandemická komise, Bezpečnostní rada,...
- projednat aktivitní postup hl.m. Prahy versus stát

- c) Provést aktualizaci veškeré krizové plánovací dokumentace a příprava plánu cvičení na dva roky – prosinec 2020
- d) Vytvořit pracovní skupiny:
1. MHMP

odbor bezpečnosti – interní - Pivovarová (distribuce OOP, spolupráce s odbory MHMP), Kroužková (příprava jednání Krizového štábu, spolupráce s IZS,MP, HS HMP, spolupráce s akademickou sférou), Vítková (informace, PR), Hošková (dobrovolnické aktivity, roušky), Mašínová (humanitární sklad, distribuce), Maroušek (komunikace s MČ), Duba (činnost střediska, organizace faktické distribuce OOP), Ševčík (vnitřní bezpečnost budov, osob, orgánů a jejich jednání)

odbor bezpečnosti – externí – Zdeněk Rak – činnost koordinačního centra pomoci, Stefan – PR, Zdeněk – analýzy; ČČK Marková (dobrovolníci, pomoc v sociální oblasti)

odbor zdravotnictví a městská poliklinika – Mgr.Martin Ježek a MUDr. Doležil

odbor sociálních věcí – Mgr.Klinecký

odbor školství – Mgr. Němcová

odbor marketingu - Bc. Vít Hofman
  2. Hygiena, Městská policie, Záchranka, Hasiči, Dobrovolní hasiči, PČR a krizoví pracovníci MČ (jedna Praha 1-22, druhá Praha 23-57)
  3. Městské organizace
  4. Členové Rady hl. m. Prahy a vybraní členové Zastupitelstva hl. m. Prahy

Vzhledem k možnosti vzniku druhé vlny pandemie, zahájit plnění opatření podle časových priorit.

Priorita č. 1 – okamžitá řešení

- **ZA ZÁKLADNÍ OPATŘENÍ K ZABRÁNĚNÍ NEBO ZMÍRNĚNÍ PRŮBĚHU 2. VLNY KRIZE KORONAVIRU JE STRIKTNĚ DODRŽOVAT JIŽ PŘIJATÁ OPATŘENÍ A TA DŮSLEDNĚ KONTROLOVAT A PROSAZOVAT I CESTOU REPRESIVNÍCH OPATŘENÍ. K tomu využívat promyšlenou, konsistentní, srozumitelnou komunikační strategii.**
- Ve vedení Magistrátu projednat pozitivní negativní zkušenosti z doby přípravy na krizovou situaci a v jejím průběhu především pronikání informací, jejich analýza, monitoring a plánování přípravných a realizačních opatření.
- Informace krizového řízení kategorizovat a stanovit, jak je chránit před zneužitím (po zkušenostech s kybernetickými útoky na nemocnice v ČR v době krize, je možné, že s cílem poškodit občany hl.m.Prahy můžou být kdykoli za jakékoli krize podobné útoky provedeny i proti hl.m.Praze s cílem narušit chod města.
- Projednat ve vedení Magistrátu větší autonomnost hl.m.Prahy při rozhodování v době krizových stavů – přílišná závislost na vedení státu se jeví jako méně výhodná, a ne vždy sledující potřeby a zájmy hl.m.Prahy.

- Provéřít současný stav krizové dokumentace hl.m.Prahy s důrazem na pandemii. Zaměřit se nejenom „koronavir“, ale obecně ve vztahu k zvláštnostem této pandemie.
- Prostudovat krizový plán „pandemie“ a ověřit, jak splňuje požadavky podle typového plánu MZ. V té souvislosti iniciovat aktivity, které zajistí, že se do novelizovaného plánu MZ zapracují i zkušenosti z řešení krize hl.m.Prahou.
- Provéřít a porovnat zákonné a podzákonné normy, zda jsou v souladu s potřebami a zkušenostmi z této krize.
- Provéřít všechny vytvořené metodiky a doporučení a provést jejich protřídění a zahrnutí vybraných do dokumentace pro obecné použití v budoucnu - např. jaký je režim budov MHMP v době krize – jasná pravidla.
- Provéřít postavení, práva a povinnosti vedení hl.m.Prahy a promítnout je do dokumentace Bezpečnostní rady a Krizového štábu.
- Vytvořit reálný obraz fungování Magistrátu a hlavního města Prahy a jeho orgánů a složek v době krize – uvádění do pohotovosti odborů, koho aktivovat okamžitě, kdo a co chybělo – rozpracování usnesení Rady hl.m. Prahy nebo Nařízení ředitele MHMP týkající se úkolů odborů v době krize – např. podpora veřejných zakázek, analytické práce a specializovaný monitoring.
- Stanovit priority postupu ve vztahu k případné 2. vlně pandemie.
- Vyhodnotit pozitivní zkušenosti z práce Městské policie, iniciovat další novenu zákona o obecní policii s cílem dát Městské policii možnost ve větším měřítku prosazovat nařízená opatření, včetně represe.

Priorita č. 2 – realizovat do 30. září 2020

- Posoudit roli externích spolupracujících organizací a expertů a jaká byla jejich role – co zajistil Magistrát hl.m.Prahy a hl.m.Praha sama – co nebylo zajištěno a zda je možné využít externích organizací a jejich schopností které chybí Magistrátu hl.m.Prahy nebo se budou vždy zajišťovat ad hoc a jak (koordinační centrum, ČČK.), provést doplnění úkolů odborů Magistrátu hl.m.Prahy v době krize nebo vypsání veřejných zakázek na služby externistů.
- Provéřít, jak fungovala komunikace na úrovni krizového štábu hl.m.Prahy a podřízených složek.
- Projednat, jak fungovala komunikace mezi krizovým štábem hl.m.Prahy a městskými částmi a kraji (zejména Středočeským krajem), iniciovat přípravu odstranění chyb, a tak zajistit přípravu na 2. vlnu pandemie a další krizové situace váhu pro odstranění.
- Analyzovat jaké byly nedostatky v materiálně technickém zázemí – co chybělo – ochranné pomůcky, obsah humanitárního skladu, prostory, technika – co je třeba mít vždy a v jakém počtu.
- Provéřít formální i neformální vztahy na ÚKŠ, jaká existuje legislativní podpora, vazba na kraje a promítnutí jejich role do rozhodnutí ÚKŠ.
- Provést analýzu funkce pražských organizací (Městská policie; ZZS, dobrovolní hasiči, DP, Vodárny, Teplárny, PRE, TSK, ZOO. Závěry zapracovat do krizové dokumentace a směrnic pro tyto organizace pro řešení krizových stavů.

- Vyžádat informace od státu, jak bude řešit případnou druhou vlnu (co bude mj. uzavřeno, co bude fungovat v každém případě atd.).
- Provést analýzu a případně upravit vztahy na HZS, PČR, AČR, hygienickou službu a ostatní státní orgány.
- Projednat, jak účinné byla mediální aktivity, vliv na občany (v pozitivním slova smyslu). Jak se dařilo omezovat vliv prostředí na případné panické chování občanů Prahy.
- Provozovateli pobytových zařízení zajistit funkčnost zařízení při snížení počtů obsluhujícího personálu až do úrovně 30%. Při dalším snížení personálu zajistit přesunutí osob, o které se zařízení stará do jiného zařízení.

Priorita č. 3 – realizovat do 31. 12. 2020

- Iniciovat jednání s vedením státu o podpoře obcí, které se starají o své občany sociálně slabé – bezdomovce tak, aby bylo možné bezdomovce v Praze v době krize předat do péče mateřské obce. Analyzovat právní kroky, které provedly některé státy EU a které přesunuly bezdomovce cizích států zpět do svých mateřských států.
- Provést hlubokou a detailní analýzu zkušeností z práce sociální služby a její podpůrné aktivity, aktivity hnutí „Pražský dobrovolník.“
- Zajistit způsob platby za služby v případě, že např. senior nemá platební kartu
- Definovat „ohroženou skupinu“ občanů tak, aby bylo zřejmé, komu musí být pomoc poskytnuta a za jakých podmínek.
- Zajistit přípravu ubytovacích objektů určených k umístění osob určených do karantény (pokud nemají jiné vhodné prostory) a přípravu objektů k izolaci infekčních (nemocných) osob.
- Prověřit možnost a iniciovat na úrovni státu přijetí zákonného opatření ke koordinaci krizových opatření mezi Prahou a Středočeským krajem (nejméně však blízkou aglomerace Praze) v krizích, kdy je tato koordinace nutná, a to vytvořením regionálního nadřízeného krizového orgánu, který bude řídit krizová opatření, která ovlivňují oba kraje.
- Cestou Ministerstva zdravotnictví iniciovat analýzy zdravotnických systémů a systémů nemocnic podle Švýcarského vzoru, kdy byly nemocnice z 60. let přebudované na moderní zdravotnická zařízení.
- Cestou MMR připravit doplněk do nově připravovaného stavebního zákona, který umožní zdravotnický zásah s využitím vybudovaných shromaždišť, karantény apod. To povede k lepší funkčnosti zdravotnických mobilních týmů.
- Vzhledem k omezeným kapacitám čerpacích stanic – náhradní zdroje, mají pouze čtyři, personál či zničení příslušné infrastruktury, zajistit čerpání PHM pro ZZS.
- Posádky sanitek ZZS vybavit „inlek“ – individual first aid kit.
- Ke zvýšení ochrany posádek před napadením střelbou zajistit sanitku ZZS, která bude vybavena modulární ochranou vnějšího pláště vozidla (okna, přídatné zesílení kabiny apod.

Závěr:

Vedení HMP a MHMP může v dalším období čelit složité situaci, kdy se počet nakažených bude zvyšovat a hygienici a ministerstvo zdravotnictví budou hledat adekvátní odpověď na vzniklý stav. Vzhledem k nesrozumitelnosti zaváděných opatření, stále neadekvátní komunikační strategii vlády, vzrůstající kritice jiných nevládních odborníků, poroste počet osob, které nebudou ochotny zaváděná opatření respektovat. Proto je žádoucí, aby byla připravena opatření, kterými se omezující opatření budou odpovídajícím způsobem vyžadovat. Je žádoucí, aby vedení Prahy více usilovalo o to, aby spolurozhodovalo o těchto opatřeních. Jistou značnou neznámou je otevření škol a případné šíření nákazy mezi školáky. Čím více se budou realizovat výše navrhovaná opatření, často preventivního charakteru, tím větší je šance snížit negativní dopady restrikcí.

Je nutné co nejdříve provést kvalitativní změny v systému krizového řízení, počínaje adekvátním složením krizového štábu, na něj navázaných odborných skupin až po změnu některých postupů v rámci krizových plánů. Znovuzavedení prvků fyzické ochrany vstupů a instalace přístrojů na měření teploty vcházejících osob je nutným předpokladem toho, aby objekt MHMP nebyl vůbec, nebo jenom v minimální míře zasažen virem, a tím se zachovala maximální schopnost funkčnosti MHMP.

Je třeba, aby vedení HMP mělo jasnou představu o tom, co mohou restriktivní opatření omezit či vyřadit a oblasti, které musí být zachovány z pohledu funkčnosti Prahy jako hlavního města. Na základě návrh MHMP by mělo politické vedení MHM stanovit, jaké funkce si úředníci musí zachovat pro zajištění správy města a co bude po určitou dobu zastaveno.

Bez odpovídajícího technického vybavení lze těžko realizovat efektivní práci v rámci home office.